

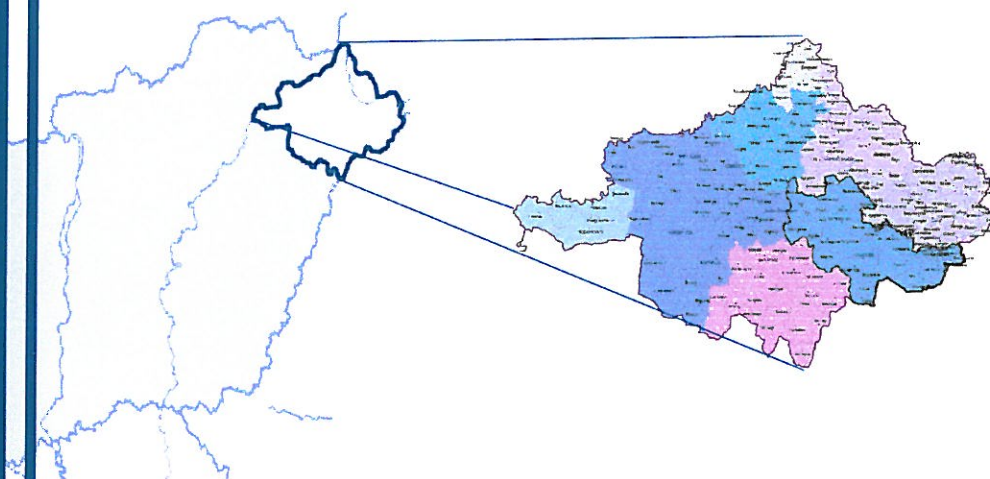

RENDŐRKAPITÁNYSÁG

MÁTÉSZALKA

BESZÁMOLÓ 2009

Beszámoló
Mátészalka város
közrend - közbiztonsági
helyzetéről

I. BEVEZETŐ

A Mátészalkai Rendőrkapitányság a rendőrség számára az Alkotmányban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatai 890,91 km², 92,3/fő/km² nép-sűrűségű területen 38 település, közöttük négy város illetékességi területén látja el. Mindezeket figyelembe véve a Mátészalkai Rendőrkapitányság a megyeszékhely után a második legnagyobb szerv a megyében.

Illetékességi területünk, mint nagyobb egység, Mátészalka város és kistérsége ill. Csenger valamint Nagyecsed városok kistérsége. Határ menti elhelyezkedésünkből adódóan a Román Köztársasággal 50 km hosszúságú határszakaszunk van, melyen két átkelő működik, ezen kívül területünket 77 km hosszú szakaszban főútvonalak (41. sz., 49. sz., 471. sz., 491. sz.) érintik.

Működési területünk elhelyezkedése, a lakosság társadalmi és szociális viszonyai determinálják a bűnözés strukturáját. Ezek az összetevők jelentős mértékben nem változtak az elmúlt évhez, évekhez képest.

A város fontos közlekedési csomópont és e helyzeténél fogva az átmenő, átutazó forgalom olyan kriminalisztikai helyzetet teremt, ami nem könnyíti meg a rendőrség munkáját sem bűnügyi, sem közlekedésrendészeti szempontból.

Ezt a helyzetet a Mátészalkai Rendőrkapitányság tudja kezelni, ennek köszönhető, hogy 2009. évben városunkban olyan bűncselekmény, vagy bűncselekmény sorozat, amely a lakosság biztonságérzetét jelentősen, negatívan befolyásolta volna, nem volt.

Jó együttműködés alakult ki a terület önkormányzataival. A kapcsolattartás évek óta a törvényi keretek szerint a helyi viszonyoknak megfelelő tartalommal telítetten alakult. Egy-egy település közbiztonságának értékeléséről szóló beszámolót valamennyi képviselőtestület elfogadta. A közös célok felismerésének eredményeként jöttek létre több éve az önkormányzatok és a kapitányság közötti megállapodások, melyek a rendőr közterületen töltött szolgálati idejének emelését célozzák.

II. A BŰNÜGYI HELYZET ÉRTÉKELÉSE

A rendőrségen belül a bűnügyi szakterület a rendőrség egy speciális ágában a bűncselekmények megelőzése, megszakítása terén végez feladatokat, a már megvalósult bűncselekményekben pedig végzi a felderítő munkát, beszerzi a bizonyítékokat, és nyomozása során előkészíti az eljárást az ügyészi ill. bíró szakra.

2009. évben is a legjellemzőbb bűncselekményfajta a tulajdon elleni bűncselekmény, ezen belül is prioritást élvez a lopás. A cselekmények viszonylag kis kárértékűek. Kategórián belül jellemző az alkalmi lopás, falopás, kerékpárlopás, valamint az elmúlt évekhez képest kisebb számban fordult elő a színes fémlopás, valamint jelen van még a betöréses lopás, mint önálló kategória. Míg a lopás 1.1 %-os növekedést mint a betöréses lopás bűncselekmények száma több mint 17 %-os csökkenést. Az utóbbi években terjedő bűncselekményfajta volt a hitelezésekkel kapcsolatos csalás, melyeknek rendszeresen eszközcselekménye az okirat-hamisítás is volt, addig a 2009 évben több mint 15 %-kal csökkent ezen bűncselekmények száma.

Jellemző bűncselekményfajta az erőszakos garázda jellegű bűncselekmények, így testi sértések, garázdaságok, melyek többnyire közterületen ill. családi veszekedések kapcsán valósulnak meg. Új bűncselekményként megjelent a zaklatás vétsége, valamint új feladatként az embercsempészet ill. a határrenddel kapcsolatos bűncselekmények kezelése.

A bűnügyi osztály kapcsolata az elmúlt évben a Vám- és Pénzügyőrséggel naprakész, többször dolgoztunk együtt polgárőrökkel ill. közös felderítést hajtottunk végre erdészekkel, vadászokkal valamint a napi együttműködésben dolgozunk együtt a gyámügyi szervekkel, kiemelten a mátészalkai Gyermekvédelmi Központ dolgozóival. 2009. évben a Nemzeti Közlekedési Hatósággal is végeztünk eredményesen közös felderítést.

2008. január 1-vel integrálódott a rendőrség szervezetébe a határőrség, mely jótékony hatással volt kapitányságunk bűnügyi szolgálatára is. A személyzeti kérdések megoldásán túl, a határon átnyúló bűnügyeink feldolgozásában nyújtottak nagy segítséget a területünkön működő határrendészeti ki- rendeltségek. Sikerteljes eredményes és azonnali kapcsolatot kialakítani a Román Köztársaság Szatmárnémeti ill. Nagykárolyi rendőrség bűnügyi szerveivel.

A kapitányság bűnügyi munkáját egységes irányítással végezzük, azonos elvárások mellett folytatják munkájukat az alegységek, így a Csenger Rendőrőrs, Nagyecsed Rendőrőrs, a KMB Alosztály, és a Bűnügyi Osztály két alosztálya, Nyomozó és Vizsgálati Alosztály ill. a Technikai Csoport.

Bűnügyi tevékenység értékelése

A 2009. évben az előző évek növekedési tendenciáit követve tovább nőtt a Mátészalkai Rendőrkapitányság területén elkövetett bűncselekmények száma 2315-ről 2824-re (22 %). A kapitányságunk által feldolgozott bűnügyekben is növekedés mutatható, ami azt jelenti, hogy több olyan bűncselekményben is nyomoztunk, melyet nem a kapitányságunk területén követtek el, így 2008. évben feldolgozott 3269 B. lap szám 2009. évben 3332-re növekedett, mely 1.9 %-os emelkedést jelent.

Ennek oka, hogy kapitányságunk sikeres felderítő tevékenysége kapcsán több, elsősorban gazdasági jellegű, csalássorozatot derített fel olyan elkövetőkkel, akik megyeszerte ill. országszerte követtek el bűncselekményeket, és célszerűsége miatt ezen ügyeket kapitányságunk vette magához, fogta össze és folytatta le a sikeres büntető eljárást.

Rendőrkapitányság Mátészalka

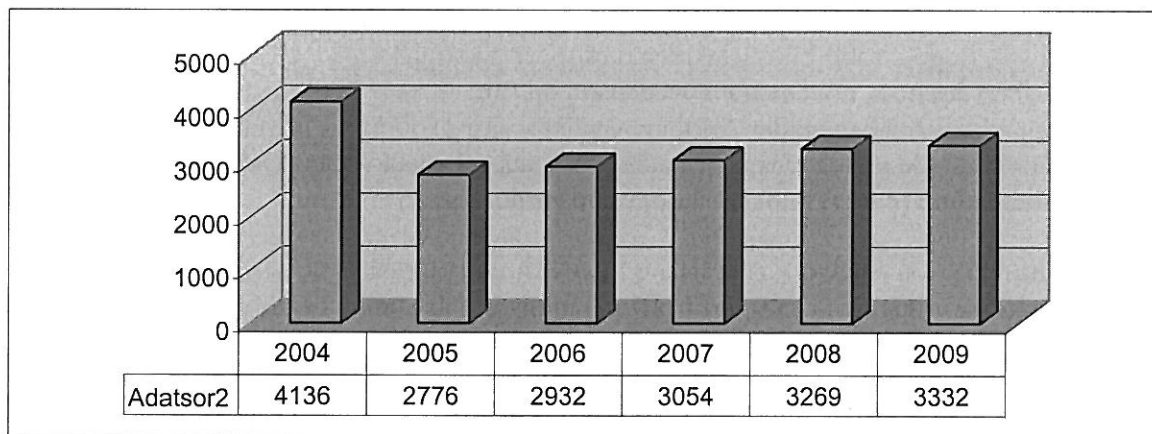
2008. december 19-én vettük bűnügyi őrizetbe azt a többszörösen büntetett előéletű egri lakost, aki szabadulását követő 1 évben alkalmi lopásokat hajtott végre kelet-magyarország szinte minden városában. Az elkövető főként hivatalokat, iskolákat, kórházakat keresett fel, és az őrizetlenül hagyott irodákban az ott dolgozók személyes iratait, pénzt és könnyen pénzre tehető műszaki tárgyakat (laptopot, mobiltelefont, fényképezőgépet) tulajdonított el. A 2009. decemberében befejezett büntető eljárás adatai alapján megállapítható, hogy a médiában is elhíresült „besurranó király” –ként aposztrofált bűnelkövetőnk 15 városban több mint 89 sértett sérelmére 220 bűncselekményt követett el. A sértetteknek okozott kár több mint 10 millió forint.

A megnövekedett bűncselekményi szám azonban nem a bűnügyi helyzet romlását jelzi, hanem éppen ellentétesen, a bevezetett új bűnüldözési módszerek eredményeképpen a kapitányságunk sikerességét, a látens bűncselekmények csökkenését jelzi.

Kijelenthető ez azért is, mert nagyon sok olyan büntető eljárást kezdeményeztünk, ahol sértett hiányában csak a rendőrségi észlelés alapján indul eljárás (ittas járművezetés, kábítószerrel visszaélés, okirat-hamisítások), valamint a vizsgálati munka színvonalát jelzi, hogy az előző évhez képest magasabb a már megindult eljárás során észlelt további járulékos bűncselekmények aránya.

A 2009. évben megindított büntető eljárásainkban 1345 fő természetes személy sérelmére követtek el bűncselekményt, melyek közül 13 maradt ismeretlen sértett sérelmére elkövetve. Jogi személy (szervezet) sérelmére, pedig 949 bűncselekményt követtek el.

Ismertté vált bűncselekmények száma, azok változása abszolút számokban és százalékban a feldolgozott B lapok alapján:

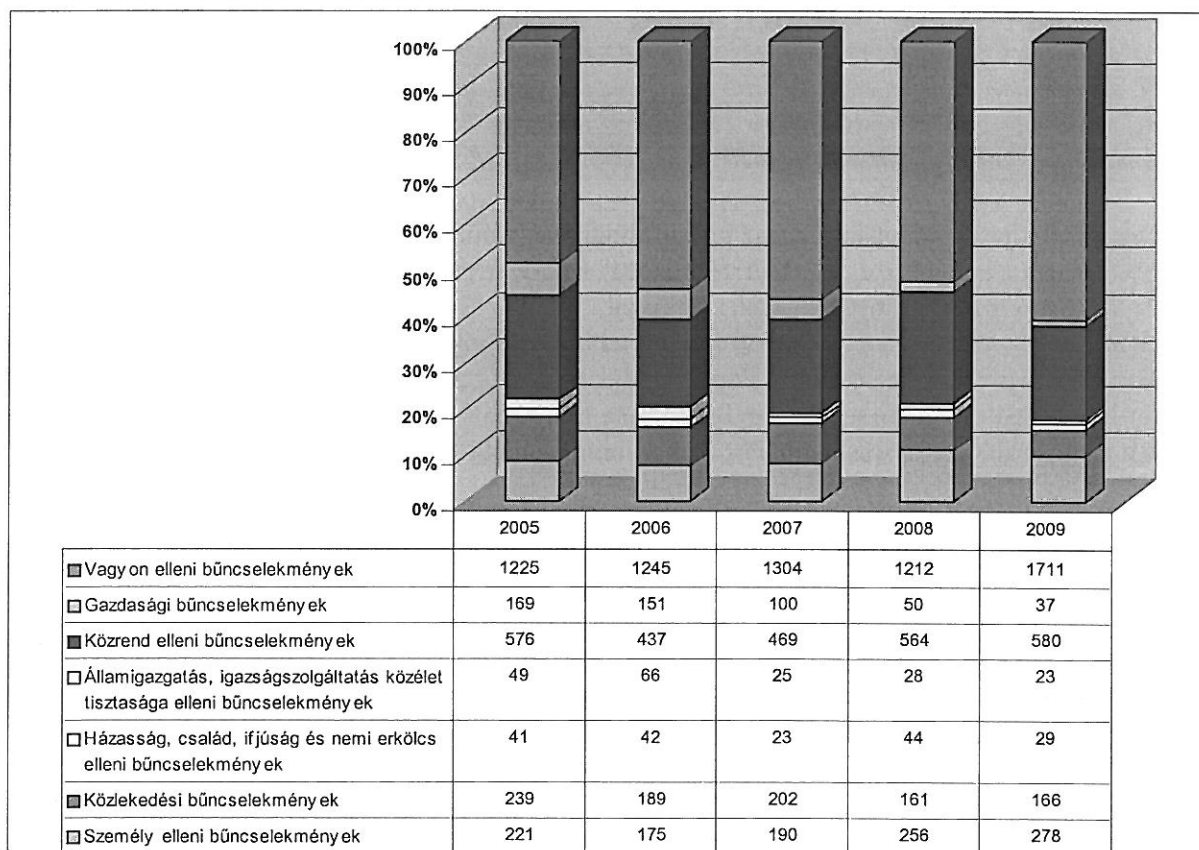

2004. év kirívó számadataitól eltekintve, lassú, növekvő tendenciát állapíthatunk meg. E tendencia összefüggésbe hozható a rendőrségi eljárások eredményesebb befejezésével, a társszervekkel ill. hatóságokkal folytatott információcserék hatékonyságával, amelyek több látens jogellenes cselekményt tártak fel.

Ügyforgalmi adataink is hasonló képet festenek, hiszen némi növekedés érzékelhető az érkezett és iktatott bűnügyeink számában (2006. évben 1965, 2007. évben 1896, 2008. évben 1932, 2009. évben 2097), ami az előző évhez képest százalékosan 8.5 %-os növekedést jelent.

Az adott naptári évben iktatott ügyeinkből 1745 ügyet fejeztünk be, tekintettel a folyamatos ügyforgalomra, 352 ügy nyomozása átnyúlik a 2010. évre. Ugyanez a szám tavalyi évben 337 ügy volt.

Főbb bűncselekmény csoportok értékelése Btk. fejezetek szerint

Megállapítható, hogy a főbb bűncselekményi csoport tekintetében a vagyon elleni bűncselekmények vonatkozásában jelentős növekedés következett be, hiszen míg 2008. évben 1212 bűncselekmény valósult meg e kategóriában, addig 2009. évben 1711, ami 41.17 %-os növekedést jelent.

Kisebbségi mértékben, de növekedés tapasztalható a közrend elleni (2.8 %), a közlekedési (3.1 %) valamint a személy elleni (8.5 %) bűncselekmények tekintetében.

Jelentős a csökkenés a gazdasági (26 %-os), házasság, család, ifjúság és nemi erkölcs elleni (34 %-os) bűncselekmények vonatkozásában, csökkenés mutatkozik az államigazgatás, igazságszolgáltatás, közélet tisztasága elleni (17 %-os) bűncselekmények vonatkozásában is.

Személy elleni bűncselekmények

A személy elleni bűncselekményeket a Btk. XII. fejezete tartalmazza: az élet, a testi épség és az egészség elleni, a szabadság és az emberi méltóság elleni bűncselekmények.

	2007	2008	2009
Személy elleni bűncselekmény	190	256	278
ebből : emberölés	4	-	-
halált okozó testi sértés	-	-	-
testi sértés	156	203	188
személyi szabadság megsértése	-	2	4
magánlaksértés	4	16	22

Rendőrkapitányság Mátészalka

A köznyugalmat jelentősen befolyásoló bűncselekmények közül ki kell emelni az emberölések számát, mely az utóbbi évekhez képest jelentősen változott. Illetékességi területünkön 2008. ill. 2009. évben befejezett emberölés nem történt.

Évek óta tendenciózusan folyamatosan növekedett a testi sértések száma, 2009. évben azonban 7.4 %-kal csökkent. Megállapíthatjuk, hogy e bűncselekmények jórészt családon belül, alkalmi ismerősi körben ill. saját lakókörnyezetben következnek be, általában előzményei vannak, ezért könnyebb a felderítés. A testi sértés elkövetőinek átlagos életkora a fiatal felnőtt kategóriába sorolható be.

Az eredményességi mutatónk testi sértés bűncselekmény tekintetében 91.63 %-os, mely mutatja, hogy kiemelten kezeltük az erőszakos bűncselekmények elkövetését, eredményes befejezését is. Magánlaksértések száma 16-ról 22-re nőtt, leggyakrabban a volt házastársak, vagy élettársak sérelmére követték el a felek zaklatásai következtében.

2008. évben a Btk. módosításával új bűncselekményként jelentkezett a zaklatás vétsége. 2008. évben 30 esetben folytattunk eljárást, míg 2009. évben 43 esetben.

Elemelve az elmúlt évi számokat vélelmezhető, hogy 2010. évben a bűncselekmények száma várhatóan nem fog tovább emelkedni, egyfajta stagnálás várható.

Összességében a személy elleni bűncselekmény kategóriánál megállapíthatjuk, hogy évek óta folyamatosan nő a bűncselekmények száma, ezen belül viszont bizonyos bűncselekmények időszakonként csökkennek, vagy növekednek.

Házasság, család, ifjúság és a nemi erkölcs elleni bűncselekmények

	2007	2008	2009
Bűncselekmény összesen	23	44	29
ebből : erőszakos köz.	2	3	2
szemérem elleni erőszak	5	--	--
megrontás	3	1	6
kiskorú veszélyeztetése	8	26	11
tartás elmulasztása	5	13	8

A házasság, család ifjúság és nemi erkölcs elleni bűncselekmények száma az előző évhez képest jelentősen csökkent, 44-ről 29-re, ismét elérve a 2007. éves szintet. Kis mértékben változott az erőszakos közönsülés miatt indult nyomozások száma, szemérem elleni erőszak nem volt, a megrontások száma viszont jelentősen nőtt. Csökkent a kiskorú veszélyeztetése és a tartás elmulasztása miatt indított ügyeink száma.

Kapitányságunk büntető eljárást folytatott le erőszakos közönsülés büntette miatt az ellen a fábiánházi elkövetővel szemben, aki a 62 éves egyedül élő sértettre 2009. január 13.-án lakásában rátámadott, és azzal ittas állapotában közönsült. Az ügyben ismeretlen tettes ellen indítottuk meg a büntető eljárást, de az eredményes elsődleges intézkedések elvégzését követően pár órán belül megállapítást nyert a 26 éves elkövető személye, akivel szemben bíróság elé állítással fejeződött be a büntető eljárás, és több éves letöltendő fegyházbüntetést kapott.

Jelenleg is folytatunk előzetes letartóztatás elrendelése mellett büntető eljárást 1 fő géberjéni lakos ellen, aki a rendelkezésre álló adatok alapján saját lánygyermekét több éven keresztül megerőszakolta, úgy hogy ebből a kapcsó-

Rendőrkapitányság Mátészalka

latból több közös gyermekük is született. A folyamatban lévő eljárásban megállapítást nyert, hogy a 19 éves sértett 2 és 4 éves korú gyermekeinek édesapja az ő apja.

Kapitányságunk kiemelten kezelte az ún. „családon belüli erőszak” kategóriájába tartozó bűncselekményeket. Áldozatai nők és gyerekek voltak, a család egységébe hozzátartozók, házastársak, volt házastársak, vagyis az együtt élő személyek.

Kiskorú veszélyeztetés bűncselekmény miatt 8 esetben indítottunk eljárást. Jellemző, hogy a szülő kötelezettségének nem tett eleget, azt súlyosan megszegte, kiskorú gyermekét rendszeresen bántalmazta, több esetben szexuálisan zaklatta, felügyelet nélkül hagyta, ill. orvosi ellátásban nem részesítette, így testi és értelmi fejlődését veszélyeztette.

A másik leggyakoribb elkövetési magatartás a bűncselekmény elkövetésére való rábírással, vagy rábírnai törekvéssel valósult meg.

Az államigazgatás, az igazságszolgáltatás és a közélet tisztasága elleni bűncselekmények

	2007	2008	2009
Bűncselekmény összesen	25	28	23
ebből: embercsempészás	--	2	1
hiv.szem., köz.fel. ellátó szem. elleni erőszak	7	6	10
zártörés	6	2	3

A bűncselekmények száma 28-ról 23-ra csökkent, ami 17.9 %-os csökkenést jelent. Embercsempészesi ügyben 1 esetben indított büntető eljárást kapitányságunk.

Előzetes letartóztatás elrendelése mellett folytattunk büntető eljárást embercsempészes bűncselekmény elkövetése miatt az ellen a szlovák állampolgár ellen, aki a birtokában lévő kisteherautóban elrejtve 11 fő bangladesi állampolgárt csempésztett át a magyar – román határszakaszon 2009. január 07-én. Az elkövető által használt teherautó rakterében speciálisan kialakított rejték helyből kerültek előállításra a migráns személyek. A büntető eljárást az elkövető vonatkozásában felmerült nemzetközi vonatkozás miatt a Nemzeti Nyomozó Iroda folytatta le.

Meg kell jegyezni, hogy 2008. évtől már illetékességi területünk a magyar – román határszakasz tekintetében a Schengeni külső határnak számított, így első számú szűrőként funkcionál kapitányságunk az unióba igyekvő migránsok és egyéb jogsértő cselekmények felfedésének és feltartóztatásának tekintetében.

A kiemelt bűncselekmény kategóriák közül hivatalos személy, közfeladatot ellátó személy elleni erőszak miatt 2009. évben 10 esetben indítottunk eljárást.

A gyanúsítottak elkövetési magatartására jellemző volt, hogy egészségügyi dolgozót, vámhivatal beosztottját ill. iskolában pedagógust erőszakkal akadályoztak, bántalmaztak, fenyegettek meg munkájukkal kapcsolatban.

A pedagógusok sérelmére elkövetett bűncselekményeket minden esetben soron kívül eljárás alá vontunk és több esetben bíróság elé állítással tudtuk befejezni, mely intézményt garanciának tekintjük a bűnismétlés megakadályozására.

A kiemelteken kívül leggyakrabban előforduló bűncselekmény a hamis vád, a hatóság félrevezetése és egyéb más hivatali bűncselekmény fordult elő, melyeket hatáskör alapján más hatóságoknak (Nyomozó Ügyészség, MRFK) küldtünk meg.

Közrend elleni bűncselekmények

	2007	2008	2009
Közrend elleni bűncselekmény	469	564	580
ebből: garázdaság	154	179	201
visszaélés lőfegyverrel vagy lőszerrel	4	3	6
közveszéllyel fenyegetés	-	-	-
visszaélés kábítószerrel	3	7	53
önbíraskodás	7	6	18

A közrend elleni bűncselekmények száma 564-ről 580-re, azaz 2.8 %-kal nőtt, gyakorlatilag nem változott. A növekedés okaként említhetjük a fokozottabb rendőri jelenlét következtében a folyamatban lévő bűncselekmények azonnali észlelését, ezáltal csökkent a látencia ill. hogy az elmúlt évben kiemelten kezeltük az illetékességi területünkön élő kábítószerhez kötődő bűnözői körök felszámolását.

Visszaélés kábítószerrel bűncselekmény esetében a látencia nagy. Illetékességi területünkön jelen van a kábítószer és annak minden kriminalisztikai hatása. A tavalyi évben célkitűzésünk volt a kábítószer bűnözés megakadályozása, elsősorban a terjesztők elfogása, melyhez meg kellett erősíteni a bűnügyi információszerzési pozíciókat.

Ezt a célkitűzést teljesíteni tudtuk, hiszen 82 fő vonatkozásában merült fel kábítószer fogyasztás gyanúja, ebből 53 fő ellen megindítottuk a büntető eljárást kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmény elkövetése miatt. Az eljárás alá vontak közül 9 főt kábítószer terjesztéssel, 44 főt kábítószer fogyasztással gyanúsítottunk meg. 15 fő kábítószer fogyasztó vonatkozásában a büntető eljárást felfüggesztettük, tekintettel arra, hogy vállalták a kábítószerrel kapcsolatos elterelő kezelést, 6 fő ellen jelenleg is folyik a büntető eljárás.

Előző évekhez képest jóval nagyobb számban folytattunk le eljárást e bűncselekmény tekintetében. A korábbi évek felderítésével felszámoltuk az általunk ismert drogterjesztői és fogyasztói hálózatokat. Egyfajta átrendeződés tapasztalható a bűncselekmény elkövetésének módjában, a drogok beszerzésének módszerében. Az előző évben célul tűztük ki e bűncselekmény látenciájának szűkítését. Jellemző volt, hogy többnyire baráti társaságok zártkörű ún. „bulik” alkalmával fogyasztottak kábítószerrel, ami többnyire füves cigaretta elszívásával valósult meg.

Az elmúlt év tapasztalatai alapján a kábítószer fogyasztási szokások is megváltoztak, kialakultak terjesztő hálózatok, melyek felderítésére a hagyományos módszerek már nem voltak elegendőek, így több titkos információgyűjtést is kezdeményeztünk. Ezek eredményeképpen nem csak a fogyasztókat, hanem a terjesztőket is sikerült büntető eljárás alá vonnunk, és az elmúlt évben nagyobb mennyiségű, különböző fajtájú drogot is sikerült lefoglalni.

A kábítószer bűnözés elleni harc az elmúlt év sikerei ellenére továbbra is prioritást fog élvezni kapitányságunkon, melyhez minden erőt, eszközt igénybe kívánunk venni.

Közrend elleni bűncselekmények jelentős részét garázdaság, okirat hamisítás, visszaélés okirattal bűncselekmények teszik ki. Közokirat-hamisítás 106 esetben történt, visszaélés okirattal bűncselekmény elkövetése miatt 110 esetben indítottunk eljárást.

A közokirat-hamisítások nagy többsége intellektuális jellegű, amelyek gépjármű eladásokhoz, vételhez köthetőek. A bűncselekmény alapja valótlan tartalmú magánokirat, melyek felhasználásával a központi nyilvántartásba (közhiteles) kerülnek be valótlan adatok (tulajdonosok, üzembentartók, stb.).

A garázdaság bűncselekmények száma 179-ről 201-re azaz, 12.29 %-kal nőtt, mely elsősorban a fiatalabb korosztály agresszív viselkedése miatt következett be.

A korábbi évek adatait elemezve megállapítottuk, hogy bizonyos szórakozó helyeken és azok környezetében vagy vasútállomás és annak környezetében jelentősebb számban előfordultak garázda jellegű bűncselekmények. Ezekre a helyekre az elmúlt évben koncentráltabb és folyamatos rendőri ellenőrzést telepítettünk.

A bűncselekmények helyszínei alapján járőr útirány módosításokat hajtottunk végre, a garázda bűncselekmények megakadályozása, megelőzése érdekében. Eredményeképpen vélhetően 2010-ben a növekedést mérsékelni tudjuk, még akkor is, ha a szabadságjogok téves értelmezésével a fiatalok körében történt negatív szemléletváltás a garázda jellegű bűncselekmények számszerű növekedése prognosztizálható.

A garázda jellegű cselekmények megítélését sokszor nehezíti a nem egységes bírói szemlélet, így a bíróság elé került ügyekben kapott visszajelzések nem adnak számunkra egyértelmű elhatárolást, sokszor a bíró személyes habitusától függ, 1-1 cselekményt a hasonló tényállású cselekmények közül hogyan minősít, ill. milyen bizonyítékok mellett határolja el vétségi vagy szabálysértési alakzatot.

Az önbíraskodások száma az elmúlt évhez ismételten jelentősen nőtt. Sajnálatos módon az állampolgárok egy része jogos, vagy jogosnak vélt anyagi hasznuk érvényesítése érdekében nem a törvényes utat választja, hanem öntörvényűen, saját megítélése szerint kívánja rendezni vitás ügyeit.

Gazdasági bűncselekmények

	2007	2008	2009
Gazdasági bűncselekmények	100	50	37
ebből:			
pénzhamisítás	17	10	5
hamis pénz kiadása	-	1	-
készpénz hely. fiz. eszk. vissza.	7	36	31

A gazdasági bűncselekmények száma 50-ről 37-re, 26 %-kal csökkent.

A gazdasági bűncselekmények felderítése igen nehéz, az elkövetők általában magasan képzett, kvalifikált szakemberek, akik szándékukat jól leplezik, a jogszabályoknak megfelelően dokumentálják. Ennek ellenére tevékenységük látszat gazdasági tevékenység, ezért e bűncselekmények látenciája magas.

A készpénz-helyettesítő fizetőeszközzel visszaélés (bankkártyával visszaélés) a 2002. évben még új bűncselekményként jelentkezett, melyet 2007. évben 7, 2008. évben 36, 2009. évben 31 esetben követtek el. A bűncselekmények elkövetőire jellemző volt, hogy a megszerzett bankkártyát a mellette elhelyezett PIN kóddal fel tudták használni és így - a késői felfedezés miatt - az automatánál a készpénzt a folyószámlájáról le tudták emelni.

Kapitányságunk nyomozást rendelt el lakossági bejelentés alapján, mivel 2009.08.01-én Csenger városában ill. Ura községben megtartott falunapon hamis 5.000, 10.000, és 20.000 Ft-os címletű bankjegyekkel fizettek az ott található vendéglátó egységekben. Az elsődleges intézkedések foganatosítását követően közel 200.000.-Ft. értékű hamis bankjegy került lefoglalásra. A bevezetett operatív intézkedések eredményeképpen megállapítást nyert, hogy a hamis bankjegyeket 3 fő elkövető Budapesten, egy garázsban, profi fénymásolással állította elő. Összességében közel 9 millió forint értékű hamis, magyar bankjegyet és közel 1 millió forint értékű euros bankjegyet készítettek és hozták forgalomba. Az elkövetőkkel szemben előzetes letartóztatás elrendelése mellett a további eljárást az MRFK folytatta le.

Vagyon elleni bűncselekmények

	2007	2008	2009
Vagyon elleni bűncselekmények	1304	1212	1711
ebből: rablás	6	7	6
kifosztás	2	1	-
zsarolás	5	11	7
sikkasztás	6	12	15
csalás	102	215	169
rongálás	68	62	62
hitelsértés	5	8	7
jármű önkényes elvétele	12	12	13

2008. évben 1212 bűncselekmény valósult meg e kategóriában, addig 2009. évben 1711, ami 41.17 %-os növekedést jelent.

A kiemelt vagyon elleni bűncselekmények közül a rablások száma az előző évhez képest 7-ről 6-ra csökkent. A 6 rablási cselekményből 4 ügyben a tettest felderítettük. Jelenlegi információink alapján a fel nem derített rablási cselekmények elkövetői külföldi állampolgárok, a közeljövőben konkrét bizonyítéki szinten is áttörés várható.

Csoportos rablás elkövetése miatt indítottunk büntető eljárást 2009. március 26-án, amikor az esti órákban az utcán közlekedő középkorú sértett nőt 3 személy támadta meg a vállán lévő táska megszerzése céljából. Az elkövetők a táska elvitele érdekében olyan brutálisan bántalmazták a sértettet, hogy az 8 napon túl gyógyuló állkapocs-csonttörést szenvedett. Az ügy érdekessége, hogy a megtámadott sértett a közelben lévő szórakozóhelyről kért segítséget, ahol több szolgálaton kívül lévő kollégánk tartózkodott. A kollégák gyors és szakzszerű intézkedésének köszönhetően a 3 fő elkövető elfogása 1 órán belül megtörtént, akik őrizetbe majd előzetes letartóztatásba kerültek.

A rablás az egyik legsúlyosabb bűncselekmények közé tartozik, így bejelentések esetén minden esetben a bűnügyi osztály teljes személyi állománya, szükség esetén megerősítve a közrendvédelmi egységgel, és ott aprólékos szemlével mindenre kiterjedő adatgyűjtéssel kezdjük meg az elkövető felkutatását.

Rendőrkapitányság Mátészalka

Természetesen a bűncselekmény súlyának megfelelően minden esetben éltünk az őrizetbe vétel lehetőségével, és sok esetben a gyors és hathatós elsődleges intézkedések kapcsán tudtuk az ügyeket felderíteni bíróság elé állítással, és a bűncselekményt követően pár nap múlva már az elkövető meg is kezdte megérdemelt szabadságvesztés büntetését.

A kifosztások, rongálások száma nem változott, a zsarolások száma 11-ről 7-re csökkent, a sikkasztások száma 12-ről 15-re nőtt. A csalás bűncselekmények száma jelentősen csökkent, 215-ről 169-re.

A csalás bűncselekmények elkövetése tekintetében meg kell említenünk, hogy nagy részük még mindig hitelezési csalás.

A hitelezési csalásokra jellemző, hogy a hitelt folyósító pénzintézeteket ejtik tévedésbe azok az elkövetők, akik valós fizetési szándék nélkül vásárolnak meg jótészt gépkocsikat, és azokat illegális csatornákon más személyek részére tovább értékesítik.

2010. évben arra készülünk, hogy az ilyen jellegű bűncselekmények száma ismét nőni fog, hiszen a könnyű pénzszerzésnek ez egy terjedő formája, mely elsősorban a vizsgálati munkára jelent majd fokozott terhelést. A prognosztizálható növekedésre felkészültünk, jó színvonalú vizsgálati munkával, megfelelő gazdasági ismeretekkel eredményesen nyomoztuk és nyomozzuk a sok esetben bonyolult, és akár 20 fő feletti elkövető számú ügyeket.

2009. március 31.-én vettünk bűnügyi őrizetbe 1 fő tyukodi lakost, aki a megalapozott gyanú szerint több olyan színlelt adásvételi ill. ingatlan csereszerződés létrejöttében működött közre, melyek célja az állam által biztosított otthoneremtési támogatás megszerzése volt. Az elkövető olyan személyeket keresett, akik hajlandóak voltak anyagi haszonért cserébe színlelt szerződéseket kötni olyan személyekkel, akik vevőként pozícióban rendelkeztek olyan feltételekkel, hogy számukra járt az otthoneremtési támogatás. Az eljárás során több mint 10 millió forint kárt okozott az állam számára a 9 fő elkövető.

Sikkasztás, csalás és más bűncselekmények elkövetése miatt folytatunk eljárást 1 fő mátészalkai lakos ellen, aki egy műszaki cikkeket forgalmazó cég munkatársaként kb. 10 millió forint összeget sikkasztott el a cég pénztárából úgy, hogy közben több magánszemélytől is vett fel különböző ürrüggekkel személyi kölcsönöket. Az eljárás során ez idáig 8 fő magánszemély károsodott, az elkövető által a bűncselekményekkel okozott összkár több mint 20 millió forint.

Az elmúlt évhez képest hitelsértéses ügyekben folytatott eljárásaink száma stabilizálódott, melyek szinte kizárólagosan gépkocsik értékesítéséhez kapcsolódnak. A lízingelő vagy hitelt biztosító pénzintézetek feljelentései alapján indított eljárásokban a hitel fedezetéül szolgáló személygépkocsik felkutatása a cél, mivel a hitelügyletekben résztvevő személyek fizetési kötelezettségük nem teljesítése után még a gépkocsit is elidegenítik. Ezen ügyek vizsgálatánál több esetben csalás bűncselekmények tényállásainak megállapítására is sor kerül, mivel jövedelem nélküli emberek - némi anyagi ellenszolgáltatásért -, csak a nevüket adják az ügyletekhez. Ezt követően a gépkocsi bekerül az illegális értékesítési hálózatba.

A hitelezési csalások felderítése és vizsgálata speciális szaktudást igényel, melyet fokozatosan szereznek meg a kollegák, elsősorban önképzés ill. szaktanfolyamok elvégzésével.

A felderítéshez szükséges a titkos információgyűjtési módszerek alkalmazása is, hisz ez a bűncselekményfajta már mutatja a szervezetszerű elkövetés jegyeit, és a szervezet irányítóinak a bűncselekményből származó anyagi haszon igazi élvezőinek az eljárás alá vonása csak így történhet meg.

Tulajdon elleni bűncselekmények

Bűncselekmény megnevezése	2007		2008		2009	
	eset	%	eset	%	Eset	%
Vagyon elleni bűncselekmény	1304	+ 4.7	1212	- 7.1	1711	+ 41.17
lopás	661	+ 7.3	631	- 4.54	642	+ 1.7
betöréses lopás	296	+ 30.9	272	- 8.11	234	- 14

A vagyon elleni bűncselekmények alakulása a bűnözés szerkezetének meghatározó eleme. Korábbi évekre jellemző tendenciózus növekedés megmaradt, de a lopás és a betöréses lopások tekintetében nem tapasztalható, sőt a betöréses lopások számában csökkenés következett be.

A vagyon elleni bűncselekmények 37.5 %-át a lopások, további 13.6%-át a betöréses lopások teszik ki. A számokból kitűnik, hogy a vagyon elleni bűncselekmények 51.19 % - a lopás, vagy annak minősített esete, a betöréses lopás teszi ki.

Elemezve az összes bűncselekményen belül a vagyon elleni bűncselekmények arányát az látszik, hogy 2824 bűncselekményből 1711 vagyon elleni, mely 60.58 % -a a bekövetkezett bűncselekményeknek. A korábbi évben ugyanez a szám 51.44 % volt.

Kapitányságunkon legnagyobb számban előforduló bűncselekmény a lopás, így felderítésük, megelőzésük kapitányságunk valamennyi dolgozójának kiemelt feladata. A bűncselekmény számszerű visszaszorítása érdekében nagyon sok intézkedést fogantatosítottunk, több akciót szerveztünk, melynek eredményeképpen a betöréses lopások száma az elmúlt évben csökkent.

A betöréses lopások felderítésének javítása végett erősíteni kell a helyszíni bűnügyi-technikai munkát, tovább kell építeni a bűnügyi információs bázisainkat, minden egyes bűnügyi beosztott feladatává teszem az információszerzési pozícióinak erősítését, valamint fokozni kell e téren is a tükös információgyűjtő, információvásárlási tevékenységünket.

Előzetes letartóztatás elrendelése mellett folytattunk büntető eljárást 2 fő többszörösen büntetett előéletű ópályi lakos ellen, akik megalapozottan gyanúsíthatóak voltak azzal, hogy 2009. év tavaszán több ABC üzletbe, presszóba, és egyéb üzletekbe hatoltak be dolog elleni erőszakkal, ahonnan különböző árucikkeket tulajdonítottak el több millió forint értékben. Az elkövetők lakásán megtartott házkutatások során az eltulajdonított értékek egy része megkerült.

Megnyugtató, hogy területünkre nem jellemző a gépkocsi lopás. A jármű önkényes elvétele 13 esetben történt, valamennyit eredményesen fejeztük be.

A tapasztalatok alapján megállapítható, hogy az állampolgárok nem kellő figyelemmel és gondoskodással kezelik értékeiket, pld. mobiltelefonjukat, pénztárcájukat nyitott gépkocsiban felejtik, szórakozóhelyeken rövidebb-hosszabb ideig őrizetlenül hagyják, illetve különböző helyeken felejtik, így azok eltűnését később észlelik. Elemezve az elkövetés helyét, az is megállapítható, hogy pld. a mobiltelefonokat leggyakrabban középiskolákból, kollégiumokból, öltözőkből, tantermekből tulajdonítják el, melyek nem zárhatóak vagy figyelmenlenségből nem zárják le/be.

Kiemelt bűncselekmények nyomozása:

A kiemelt bűncselekmények kategóriáját érdemes külön elemezni, mert ezek azok az ügyek, melyek a legdurvább elkövetési módszerrel valósultak meg ill. jellegükönél fogva a legjobban irritálják a lakos-

Rendőrkapitányság Mátészalka

ságot. Az ide tartozó bűncselekmények észlelés esetén kapitányságunk is kiemelten kezeli a bejelentést. Ez azt jelenti, hogy soron kívül kezdjük meg a bűncselekmény helyszínén a nyomozati cselekményeket, így szemlét, tanúkutatást, felmérjük a felderítéshez szükséges erőigényt, és ennek megfelelően, ha kell a bűnügyi osztály teljes személyi állománya, szüksége esetén a kapitányság teljes személyi állománya bevonásra kerül.

A kiemelt bűncselekményre való reagálásunkat jellemzi, hogy a rablások elkövetőinek többségét minden esetben a forrónyomos üldözés keretében sikerült elfogni, és a szükséges bizonyítási eszközöket beszerezni. Ennek köszönhetően rablás elkövetőivel szemben több esetben alkalmaztunk személyi szabadságot korlátozó kényszerintézkedéseket.

Testi sértések száma csökkent az elmúlt évhez képest, 2009. évben 188 esetben indítottunk eljárást. A bűncselekmény elkövetője általában ismert személy volt, ismeretlen testi sértővel szemben 5 esetben kellett nyomozást elrendelni. Sajnos mindegyik ismeretlen elkövető kilétét nem tudtuk megállapítani, ennek ellenére a nyomozás eredményességi mutatónk 90 % fölött van.

A nemi erkölcs elleni bűncselekményeket kapitányságunk szintén kiemelt bűncselekményként kezeli. E tárgykörben kevés bűncselekmény történik, az elmúlt évben összesen 8 bűncselekményt regisztráltunk, amelyekből 2 erőszakos közöszlész, 6 pedig megrontás volt, valamennyit eredményesen fejeztünk be.

Kapitányságunk területének másik jellemző bűncselekménye a vagyon elleni bűncselekmények közül a lopás, így kiemelt cselekményként kezeljük. A bűnügyi felderítési pozícióink folyamatos javítása, az állomány kiképzettségének folyamatos fejlesztése garancia arra, hogy eredményes felderítésben is a megye kapitányságai közül az élen járjunk. Sajnos a kapitányságunk ez irányú folyamatos fejlesztése, fejlődése a felderítéshez önmagában kevés, mivel a sértetti magatartás sokszor akadály a felderítésnek.

A fentieket figyelembe véve mégis azt mondhatjuk, hogy a lopások terén elért 46.73 %-os nyomozás eredményesség jónak mondható, ez a számadat jóval a megyei átlag felett van.

Lopásokon belül - éppen a durva elkövetési mód és a nagyobb számú megvalósult bűncselekmény miatt - külön értékelnünk kell a betöréses lopások számát. A korábbi időszakban bevezetett intézkedéseink ill. az aktívabb titkos információszerezés meghozta gyümölcsét, hiszen a korábbi évek emelkedő tendenciája megtört és a tavalyi év után újabb, markánsnak mondható, 14 %-os csökkenés következett be.

Még kell említenünk a csökkenő tendencia okaként a fentiekben túlmenően, hogy ennek az eredménynek részese kapitányságunk eredményes bűnmegelőzési tevékenysége.

A bűncselekményekre jellemző volt, hogy többször állapítottunk meg sorozat jellegű elkövetést, ezért ezek felderítésére külön akcióterveket dolgoztunk ki, figyelő-portya szolgálatokat hajtottunk végre, és alkalmaztuk a titkos információgyűjtés, az információvásárlás eszközét is.

A bevezetett intézkedés eredményeképpen több sorozat jellegű bűncselekmény elkövetőjét sikerült elfogni, melyek kapitányságunk területén kívülre is nyúltak, és egy eljárásba vonva az elkövetőkkel szemben eljárni.

A bevezetett intézkedések hozadéka, hogy kapitányságunk nyomozás eredményességi mutatója második a megyében 74.8 %-kal.

Várható, hogy továbbra is jellemző elkövetési formaként lesz jelen a betöréses lopás kapitányságunkon, azonban jó színvonalú felderítő munkával további visszaszorítások érhetőek el. A jövőben bevezetett intézkedéseinket tovább fokozzuk, ill. azok eredményét javítjuk, így az információs bázisun-

kat erősítjük, a bűnügyi-technikai munkánkat fejlesztjük, új módszereket alkalmazunk, valamint a titkos információgyűjtés és ehhez való lehetőségeink kiterjesztését tervezzük.

Bűncselekmények területi elhelyezkedése

A Mátészalkai Rendőrkapitányság illetékességi területén elkövetett bűncselekmények száma 2315-ről 2824-ra, 22 %-kal nőtt.

Városban elkövetett bűncselekmények:

▪ Mátészalka városban	933 eset	33.03 %
▪ Csenger városban	284 eset	10.05 %
▪ Nagyecsed városban	188 eset	6.65 %

- **A három városban 1405 bűncselekmény volt, ez az összes bűncselekmény 49.75 %-a.**

Községekben elkövetett bűncselekmények száma: 1419, ez az összes bűncselekmény 50.25 %-a.

A legfertőzöttebb települések Ökörítőfülpös (113), Hodász (112), Ópályi (98), Kocsord (75), Vaja (75), és Nagydobos (72), község volt.

Az ismertté vált bűncselekmények közül Mátészalka városban 933 bűncselekményből 434 vagyon elleni bűncselekmény történt, mely 46.51 %-a, Csenger városban 284 bűncselekmény közül 208 vagyon elleni, 73.23 %, Nagyecsed városban 188-ből 108 vagyon elleni bűncselekmény, 57.44 %-a az összes bűncselekményeknek.

A városokban elkövetett bűncselekmények közül a közrend elleni bűncselekmények elkövetésének gyakoriságát tekintve Mátészalkán 65, 6.9 %-a, Csengerben 13, 4.57 %-a, Nagyecsedben 35, 18.61 %-a az összes bűncselekményeknek.

Bűnelkövetők megoszlása

2009. évben 1353 főt vontunk eljárás alá, a tavalyi évhez viszonyítva 118 fővel, azaz 9.55 %-kal többet, mint az előző évben, ebből:

	2006	2007	2008	2009
Az ismertté vált elkövetők:	1056 fő	1186 fő	1235 fő	1353 fő
▪ gyermekkorú:	54	70	56	44
▪ fiatalkorú:	111	168	160	147
▪ felnőtt korú:	891	948	1019	1162

A bűnelkövetők számszerű értékelésekor szembeűnő, hogy csökkent mind a gyermekkorúak, mind a fiatalkorúak száma. Ez a két korcsoport a legveszélyeztetettebb, mind a sértetté válás, mind az elkövetői oldalon. A számszerű csökkenést egyrészt eredményezte a rendőri munka fokozottabb aktivitása, másrészt eredményezte a gyámügyi szervekkel való szoros, napi kapcsolat, melynek alapján közösen tudtunk fellépni a fiatalkorúak deviáns magatartásával szemben úgy, hogy összességében nőtt az eljárás alá vontak száma ill. az ismertté vált bűnelkövetők száma is.

Rendőrkapitányság Mátészalka

A fiatalokra jellemző elkövetési forma a kisebb súlyú, vagyon elleni bűncselekmények elkövetése, és jellemző a sorozat jellegű elkövetés is.

Sajnos a legsúlyosabb bűncselekményi kategóriában, pl. rablásban is, többször fiatalok elkövetővel kellett intézkedni. A gyermekkorúak, fiatalok számuk csökkenésében közrejátszik az a tény is, hogy a városban lévő gyermekvédelmi intézménnyel szoros munkakapcsolatban állunk a bűnmegelőzés terén.

Ennek ellenére még mindig jellemző, hogy a gyermekkorú, fiatalok elkövetők nagy része ezen intézmény lakója. Az ő helyzetüket külön kell értékelni, mert különben torz képet kapunk a kapitányságunkon élő fiatal bűnelkövetők helyzetéről. A gyermekvédelmi intézet lakói nem minden esetben válnak bűnelkövetővé, közülük csak egy kis százalékuk hajt végre deviáns magatartást, viszont ők rendszeresen követnek el bűncselekményeket.

Megállapítható továbbá az is, hogy a gyermekvédelmi intézetből kikerült bűnelkövetők személye többnyire a korábban az intézményből engedély nélkül eltávozó, hatóságunk által eltűntként keresett személyekből kerülnek ki, akik nem hajlandóak magukat az intézeti nevelés szabályainak alávetni, nem fogadják el a nevelők intelmeit, és többnyire előbb – utóbb bűnelkövetőkké válnak.

E körben a bűnözővé válás megelőzése kiemelt feladata a kapitányságunknak - így a bűnügyi osztálynak is -, ahol külön referens foglalkozik a fiatalok bűnelkövetőkkel. Rendszeres intézménylátogatással, osztályfőnöki és bűnmegelőzési órákkal segíti a gyámügyi szervek munkáját. A befektetett munkánk eredményét minősítik a fenti adatok.

A felnőtt korú elkövetőkre jellemző, hogy többnyire fiatal felnőtt korúak követnek el bűncselekményeket, és rájuk a vagyon elleni ill. erőszakos garázda jellegű bűncselekmények elkövetése jellemző, míg a női elkövetők csalások, okirat hamisítások ill. testi sértések elkövetőiként jelentkeznek.

Az elmúlt évben jellemző volt - erre kell 2010 évben is készülnünk - hogy felnőtt korú személyek fiatalok vagy gyermekkorú személyeket visznek továbbra is magukkal, vagy bujtanak fel bűncselekmény elkövetésére, azzal a nem titkolt céllal, hogy életkoruk miatt büntetlenséget élveznek, vagy minimális büntetésre számíthatnak, mely nem jár a szabadság elvonásával. Ezt minden egyes esetben vizsgáljuk, amikor felnőtt korú és kiskorú bűnelkövető közös bűnelkövetés felderítésére kerül sor, és amennyiben a bizonyítékok rendelkezésre állnak, kezdeményezzük vele szemben kiskorú veszélyeztetése büntetése miatt az eljárás megindítását.

Kármegtérülés

Gyors, szakszerű és törvényes rendőri intézkedésekkel törekszünk arra, hogy az elkövető személynek felderítésén túl, az általa okozott kár is megtérülhessen.

A kárenyhítéssel kapcsolatos konkrét rendőri intézkedéseink közül annak leggyakoribb módja a Be. 149-150-151.§. adta lehetőségek, a házkutatás, a motozás, a lefoglalás. Ezeket az eljárási cselekményeket legtöbb esetben halaszthatatlan nyomozási cselekményként foganatosítva hajtjuk végre.

A rendelkezésre álló adataink szerint nyomozás elrendelését követően 2009. évben 142 esetben foganatosítottunk házkutatást vagy motozást. 2009. évben 1 esetben rendeltünk el biztosítási intézkedést, illetve ezzel egyidejűleg kezdeményeztük a zár alá vételt is. Ezen intézkedések alkalmazására csak több együttes feltétel megléte esetén kerülhet sor.

A büntető eljárás módosításával lehetőség nyílt a közvetítői eljárások lefolytatására ügyészi szakban. 2009. év I. félévében 11, II. félévében 9 büntető eljárásban kezdeményeztünk hivatalból vagy egyéb szándék alapján közvetítői eljárást, melyből összesen 9 esetben az eljárás kármegtérítés alapján eredményesen befejeződött.

Rendőrkapitányság Mátészalka

2009. I. félévben 1433, egész évben összesen 2097 bűnügy került iktatásra. A „B” lapos statisztikai adatbázis alapján az összes elkövetési érték 2009. évben 448.937.645.-Ft. volt, melyből 135.996.244.-Ft. térült meg, mely az össz elkövetési érték 30.3 %-a

Szervezett bűnözés helyzete

Szervezett bűnözői elkövetés nem jellemzi a területünket, azonban a határátkelőhelyen több alkalommal is találkoztunk már szervezett bűnözésre utaló jelekkel, nevezetesen a lopott gépkocsikat, kapitányság illetékességi területén lévő határátkelőhelyen próbálják külföldre csempészni.

Jellemző még, hogy szintén mára már szervezett keretek között zajló hitelsértéseknek látszó csalások elkövetési tárgyait (gépkocsikat, haszongépjárműveket) próbálnak szervezett csoportok külföldre juttatni.

A gépkocsi lopásokat, a HERMON ill. a SIS rendszer bevezetésének köszönhetően próbáljuk megakadályozni. A kapitányság határaival azonos Schengeni határszakaszon lévő két közúti határátkelőhelyen a forgalom a két körözési rendszer alapján jól szűrhető, több találat is volt már.

A szervezett bűnözés jeleit mutatja tovább a 2009. évben vizsgált pénzhamisítás ügyünk, ahol Budapesten és Maglódon hamisított pénzt az ország különböző helyein próbálták beváltani.

Bűnmegelőzési tevékenység alakulása

A bűnmegelőzésre kapitányságunk minden évben nagy hangsúlyt helyez. Több személy is végez bűnmegelőzési tevékenységet napi munkája mellett. A DADA program jelenleg három településen négy osztályban folyik. Ezen kívül részt veszünk több iskola rendezvényen, falunapon, ahol előadásokat tartunk, kiállításokat rendezünk.

Rendszeresen részt veszünk osztályfőnöki órák tartásában, ahol az elmúlt évben mintegy 600 diák vett részt. Felhívjuk a figyelmüket a helyi sajátosságoknak megfelelő bűnveszélyekre, kiemelten a közlekedési bűncselekményekre valamint a vagyon elleni bűncselekményekre, és technikákat mutatunk be a sértetté válás elkerülésére. Kiemelt feladatként kezeljük az idős korúak védelmét, hisz az elmúlt évben elszaporodtak a sérelmükre elkövetett vagyon elleni bűncselekmények, trükkös lopások. Rendszeresen járunk nyugdíjas klubokba, a bűncselekmények megelőzésére hívjuk fel az idősek figyelmét és itt is több sértetté válást elkerülő technikát mutatunk be.

A Családsegítő Központ kezdeményezésére, velük közösen ellenőrzéseket hajtunk végre fiatalok által gyakran látogatott szórakozóhelyeken. A helyi médiákban illetve hirdetőtáblán folyamatosan tájékoztatjuk a lakosságot az aktuális eseményekről, bűnmegelőzési módszerekről, áldozatvédelemről.

Több együttműködési megállapodást írtunk alá az elmúlt években a gyámhivatalok vezetőivel, jegyzőkkel, melynek eredményeképpen napi kapcsolatot tartunk fent a gyámügyi szervekkel. Kölszönösen jelzést adnak egymásnak azon magatartásokról, személyekről, akik életkörülményeikből kifolyólag áldozattá válhatnak. Felhívjuk a gyámügyi szervek figyelmét a veszélyes szülői magatartásokra, és közösen intézkedünk a kiskorúak, kiemelten a csecsemőkorúak védelme érdekében.

A bűnmegelőzési lehetőségek szélesítése érdekében több projektet kezdeményeztünk, egyik a Cigány Kisebbségi Önkormányzatokkal bűnmegelőzési jellegű együttműködést szolgálja, másik pedig „Gye-

Rendőrkapitányság Mátészalka

rekek az iskolai erőszak ellen” címmel, az iskolákban megszorodott erőszakos cselekmények megelőzését hivatott szolgálni. A projekt keretében rajz, – fotó, - novella pályázat, különböző sportrendezvények kerültek megrendezésre. Ezzel nemcsak a általános ill. középiskolai diákokhoz, hanem azok tanáraihoz is szólni kívánunk, hisz sokszor tapasztaljuk, hogy a tanári kar bűnmegelőzési ismeretek hiánya, rendkívüli helyzetek kezelésében való járatlanságuk is okozhatja a bűncselekmények megvalósulását. Több alkalommal esettanulmányokkal tájékoztattuk a főkapitányság sajtóreferensét, aki a sajtó útján közölte az eseteket, melyekhez bűnmegelőzési sértetté válás elkerülésére szolgáló tanácsokat is adott.

A bűnmegelőzés terén 2010. évben folytatni akarjuk az elért eredményeket, elsősorban a beindult projektek végrehajtásával, valamint az időskorúakat is meg kell célozzuk bűnmegelőzési tevékenységünkkel, hisz több esetben kimondottan célcsoportjai a bűnelkövetőknek, akik elsősorban trükkös lopások áldozataivá váltak.

III. KÖZRENDVÉDELMI TEVÉKENYSÉG ÉRTÉKELÉSE

A Közrendvédelmi Osztály a kialakított struktúrájának megfelelően a meghatározott szervezeti keretek között végezte 2009. évben tevékenységét.

2009. évben kiemelt figyelmet kapott a február hónaptól bevezetett Fokozott rendőri jelenlét / Háló / és Fokozott ellenőrzési sorozat, mely napi szinten a rendőrkapitányság veszélyeztetett településein kerültek végrehajtásra. A fokozott ellenőrzések kiemelten kedvező hatással voltak a közterületi jelenlét illetve a helyi közbiztonság alakulására.

A közrendvédelmi szolgálat részére meghatározott ellenőrzési kötelek a vállalkozás keretében végzett személy –és vagyónvédelemmel kapcsolatban végrehajtásra kerültek. A társszervekkel VÁM –és Pénzügyőrség, Önkormányzatok, APEH, Fogyasztóvédelmi Felügyelőség és Közlekedési Hatósággal való együttműködés folyamatos és kölcsönös. A polgárőrségek állománya közvetlen együttműködés szintjén volt jelen a napi szolgálatellátásában az év során. Az önkormányzatokkal való szorosabb együttműködés keretén belül ki kell emelni az elmúlt évben életre hívott KÖBEF fórumokat, ahol kölcsönösen tájékoztattuk a polgármestereket a kistérségek régiójában havi szinten történt eseményekről.

A rendőrkapitányság illetékességi területén 25 polgárőr szervezet 1093 fővel működik. Kapcsolatunk naprakész. Szolgálat szervezéseinkben, közös szolgálat ellátásainkban részvételük állandó és folyamatos. Segítségük a közös cél érdekében nélkülözhetetlen és önzetlen.

Közterületi járőrszolgálat helyzete :

Az osztályon belül működő alosztályok önálló szakmai illetve szakterületnek megfelelő feladat orientált tevékenységet folytatnak. A közterületi járőrszolgálat helyzetének értékelése döntő fontosságú, mivel elsősorban a városokban, a közterületek rendjének fenntartásában meghatározó szerepe van.

A közterületi járőrszolgálat vezénylése elsősorban az Őr-és Járőrszolgálati Alosztály feladata, ugyanakkor az őrsök és a KMB működési területén is kiemelt fontosságú a folyamatos közterületi rendőri jelenlét.

Az őrsökön a rendelkezésre álló járőrállományon kívül KMB állományból is történik közterületi szolgálatra való vezénylés a folyamatos rendőri jelenlét biztosítása érdekében.

közterületi			nem közterületi		
szolgálatra vezényelt állomány			szolgálatra vezényelt állomány		
év	Fő	óra	Év	Fő	óra
2004	7324	75128	2004	5189	42904
2005	7510	74729	2005	6309	45367
2006	6115	63107	2006	5044	40916
2007	6805	69841	2007	4798	40711
2008	7282	76039	2008	4965	42161
2009	7986	81166	2009	5425	42805

A táblázatból is egyértelműen kitűnik, hogy 2009 évben, jelentősen növelni tudtuk a közterületi vezénylések számát, mely elsősorban annak tudható be, hogy erőteljes lépéseket tettünk arra, hogy a

közterületi munkaidő alap ki legyen használva és az elrendelt fokozott jelenlétnek köszönhetően megnőtt a vezénylések száma.

A közrendvédelmi állomány aktivitása 2009 évben összehasonlítva a korábbi évvel kiegyensúlyozott, javuló tendenciát mutat. Érvényesül többek között a szakmai munkában a közvetlen vezetői elvárásokon túl, az MRFK szakmai vezetése által megfogalmazottak is.

Az elfogások az alábbiak szerint alakultak:

	2005	2006	2007	2008	2009
Elfogás	303	409	240	202	251
Előállítás	541	606	601	657	804

A fenti táblázatból is egyértelműen kitűnik, hogy abszolút számokat tekintve növekedett a személyi szabadságot korlátozó rendőri intézkedések száma. A fenti intézkedések elsősorban a járőrállomány aktivitását jellemzi.

A közterületi szolgálat aktivitása jól mérhető a saját kezdeményezésű intézkedések számával is.

	2005	2006	2007	2008	2009
helyszínre hívás alapján	3752	4090	3149	4000	7318
saját kezdeményezésű	6918	6640	6590	6883	7638

A többi közrendvédelmi mutató tekintetében is javulás tapasztalható, de a főbb közrendvédelmi mutatókra évekre visszamenőleg is a stabilitás jellemző. Ugyanakkor emelni az áthelyezésre kerülő új kollégák hatékonyan elsajátították a szakmai ismereteket és az elmúlt évben már egy szakmailag felkészültebb, egységesebb közterületi állomány intézkedett a kapitányság illetékességi területén. Ugyanez mondható el azokról a kollégákról is akik a környező határrendészeti kirendeltségekről vezényléssel kerültek hozzánk.

Büntető és szabálysértési feljelentések alakulása:

	2005	2006	2007	2008	2009
büntető feljelentés	352	352	319	194	385
szabálysértési feljelentés	1261	1246	1109	1193	1218

A büntető feljelentések számának növekedése a bünfelderítő illetve bűnügyi szemlélet hosszú évre visszamenő felerősödését és térnyerését mutatja a közbiztonsági állomány szemléletében is.

A szabálysértési feljelentések elemzésénél pozitívumként kell értékelni, hogy a korábbi évek arányaihoz képest a közlekedési illetve egyéb szabálysértések száma 50-50 %-os arányt ért el, mely alátámasztja a rendőri állomány széleskörű felderítő munkáját és szakmai fejlődését a változó jogszabályi környezet ellenére.

Helyszíni-bírságolás alakulása:

	2005	2006	2007	2008	2009
--	------	------	------	------	------

Bírságolt személyek száma (fő)	4602	3862	4457	2296	1767
Bírságösszeg (Ft)	17.249500	14.934000	16.442900	15.202000	12.305000

A fenti elvárásoknak megfelelően az állomány azonosult azzal a szemlélettel, miszerint a szabálysértések jelentős részét a helyszínen eredményesen szankcionálni lehet. Meg kell említeni, hogy a 1767 főből 471 fő külföldi állampolgár volt.

A helyszíni bírságolt személyek számának statisztikai visszaesése a közlekedési osztály önálló statisztikai mérésével és az elmúlt év során bevezetett közigazgatási bírsággal is magyarázható, mely szabályszegések nagy része a helyszíni bírság jelentős hányadát képezte.

Az állomány intézkedési aktivitását jellemzi az ittas járművezetők felderítésének száma is.

	2005	2006	2006	2008	2009
szabálysértés	20	22	6	4	15
vétség	151	181	168	84	109

Az ittas vezetők kiszűrése kiemelt feladat volt az elmúlt évben is. A baleseti helyzet javulásához nagyban hozzájárult az is hogy a fokozott rendőri jelenlét alkalmával minden ellenőrzéskor az igazoltatott gépjárművezető szondázásra került.

A statisztikai adatok elemzése és értékelése során következtetni lehet az állomány intézkedési aktivitására is. Az MRFK Közrendvédelmi Osztálya által megküldött összehasonlító adatokból megállapítható, hogy az állományunk aktivitása jelentősen kiemelkedik a többi hasonló nagyságrendű kapitányságokétól. / a táblázat adatai a teljes közrend és közlekedési állomány mutatóit tartalmazzák./

	Mátészalka Rk.	Kisvárdra Rk.	Nyírbátor Rk.	Vásárosnamény Rk.	Fehérgyarmat Rk.
Elfogás	252	73	126	168	32
Előállítás	825	248	288	341	224
Szabs. feljel.	3693	1106	1247	3403	899
Bü. feljel.	409	144	535	558	134
Kész.eszk.hasz.	567	154	268	151	59
HB/fő	3693	1781	859	2797	1310

A járőrállomány Mátészalka város közrend - közbiztonságának fenntartását kiemelt feladatként kezelte. A belváros és a bűnügyileg frekventált szórakozóhelyek, bevásárlóközpontok pályaudvarok ellenőrzését folyamatosan végezte. A járőr útirányokat a város területén úgy alakítottuk ki, hogy azok egyrészt átfedjék a város egész területét, másrészt kiemelten kezeltük azokat a fertőzött területeket, ahol gyakrabban követtek el jogsértő cselekményeket.

A város területén 6 járőrkörzet került kialakításra, 11 gépkocsizó járőr, 3 gyalogos járőr, 3 kutyás járőr, valamint 4 vidéki járőr útirányterv is.

2009. évben 339 esetben hajtottunk végre közbiztonsági akciót 929 fő részvételével, mely során 543 intézkedés lett foganatosítva, 74 esetben hajtottunk végre egyéb akciót, melyben 201 fő 145 intézkedést hajtott végre. Fokozott közúti ellenőrzést az év során 85 alkalommal 237 fő erővel hajtottunk végre, melynek során 314 intézkedésre került sor.

A közrendvédelmi állomány részt vett a havonta megtartott körözési akciókban is, melyet a bűnügyi osztály szervezett, illetve az igazgatásrendészeti alosztály által végrehajtott vadászati akciókban is. Kiemelést érdemel a havi rendszerességgel megtartott fiatalok ellenőrzését szolgáló társhatóságok / Gyermekjóléti Szolgálat / bevonásával végrehajtott akciók is, melyek végrehajtásában rendszeresen részt vettek a város közterület felügyelői is.

2009. évben fegyverhasználat nem történt.

2009. évben a közrendvédelmi állomány sérelmére hivatalos személy elleni erőszak 3 esetben történt. Rendőri intézkedéssel szembeni panasz 3 esetben volt, melyek, mint alaptalanok el lettek utasítva.

Kényszerítő eszközök használata az alábbiak szerint alakult:

	2005	2006	2007	2008	2009
testi kényszer	100	97	79	172	81
bilincs	263	307	214	372	482
rendőrbot	-	2	-	1	-

A fenti táblázatból kitűnik, hogy a szakmai elvárásoknak megfelelően - figyelembe véve a személyi szabadság korlátozó intézkedések számát - a bilincs használata kedvező arányt mutat. (60%-os)

A közterületen elkövetett bűncselekmények közül jellemzővé és egyben általánossá vált az ittas gépjárművezetés elkövetése, illetve - főleg a nyári időszakban - felerősödött a garázdaságok száma is, melyek elsősorban szórakozóhelyekhez és azok környékeihez kötődnek. A vagyon elleni bűncselekmények közül ki kell emelni a szezonális jellegű tulajdon elleni cselekményeket, melyek elsősorban KMB csoportok területén voltak a legjellemzőbbek. (falopás, színesfém. stb.)

A Mátészalkai Rendőrkapitányság területén is jellemző, hogy a csempészetre szakosodott bűnözők a főútvonalak adottságait kihasználva keresztül haladnak illetékeségi területünkön is. E területen is volt az állomány részéről sikeres, eredményes intézkedés az elmúlt évben is, de tovább kell javítani a közös illetékeségi területünk révén a határőrizeti kirendeltségekkel való szoros együttműködést is. A közrendvédelmi állomány 2009. évben 621 bűnügyi megkeresést, 2235 nem bűnügyi megkeresést, 222 nyílt rendőri információt, és 1527 lakcímkutatást hajtott végre.

A KMB tevékenység szerepe, fontossága és szükségessége egyre inkább felerősödik úgy a vidéki, mint a nagyobb városok egyes területein. Mátészalka város területén szolgálatot ellátó 4 fős KMB csoport hatékonyan közreműködik úgy a közterület rendjének fenntartásában, mint a kisebb súlyú bűnügyek feldolgozásában.

A Mátészalkai KMB csoport 2009 évben közel 200 bűnügyben nyomozott 50 %-os eredményességgel. A csoport kiváló együttműködést alakított ki a városban szolgálatot ellátó közterület felügyelőikkel, és a polgárőr szervezetekkel egyaránt. 2009. évben is a tárgyi feltételek biztosításában különösen a KMB csoportoknál jelentős előrelépést eredményezett a KMB körzetek önkormányzataival kötött

megállapodások. Ezek értelmében lehetőség nyílt arra, hogy a KMB minél több időt teljesítsen szolgálati idejéből saját körzetében és a túlmunka megváltásának egy része is pénzben történik. Meg kell állapítani, hogy 2009. évben az önkormányzatok anyagi támogatása kisebb mértékű volt az előző évekhez képest, mivel a költségek – különösen a gépjárműfutás – megnövekedtek.

IV. A KÖZLEKEDÉSRENDESZETI TEVÉKENYSÉG ÉRTÉKELÉSE

A Közlekedésrendészeti Osztály fő feladata a baleset-megelőzési, helyszínelő és vizsgálói, valamint az ellenőrző járőri feladatok. A közlekedésrendészet határákörében felügyeli és koordinálja a közrendvédelmi szakterületen és az őrsök illetékességi területén lévő közlekedési és az ehhez kapcsolódó szakhatósági feladatokat. Javaslatokat, iránymutatásokat határoz meg a felsorolt szerveknek, ugyanakkor kapcsolatot tart a közút kezelőjével és az illetékes polgármesteri hivatal szakcsoportjával. A közúti közlekedés dinamikussága, ezzel párhuzamban a közlekedésrendészeti feladatok nagysága miatt a közlekedésrendészeti osztályra jelentős feladatok hárulnak.

A Mátészalka Rendőrkapitányság összesen 77 kilométernyi főútvonal hálózattal rendelkezik. Ezen a főútvonal hálózaton a határátkelők irányából milliós nagyságrendet meghaladó gépjárműforgalom haladt keresztül illetékességi területünkön Románia és Ukrajna irányából. A Románia felől megyénkbe érkező forgalom szinte teljes mértékben a Mátészalka Rendőrkapitányság illetékességi területén haladt át, míg az Ukrajnából érkezők 50 %-a vette igénybe útvonalainkat.

Meghatározó a vállalji határátkelőn Romániából érkező gépjárműforgalom, amely jelentősebb részben Mátészalka, kisebb részben Nyírbátor irányába közvetít. Említésre méltó a Vásárosnamény felé történő célforgalom, valamint a kisebb településeket összekötő és érintő alsóbbrendű utak forgalma. Ezen főútvonalakon a külföldi járműforgalom jelentős, amelyet nagymértékben befolyásol a csengersimai és érintőlegesen a tiszabecsi határátkelőhelyek irányába zajló közlekedés.

Az M3 autópálya 2007. év végén átadásra került legújabb szakasza megváltoztatta a Mátészalkai Rendőrkapitányság illetékességi területén átvezető úthálózat forgalmát is. Románia és Bulgária uniós csatlakozását követően a 49. sz. és 41. sz. főútvonalakon kiemelkedő tranzitforgalom alakult ki. A többletfeladat mindenképpen indokoltá tette és teszi azt, hogy a közlekedésrendészeti osztály koordinálásával új tevékenységi modell kerüljön kialakításra, amely a közterületi jelenlét növelését teszi szükségessé.

Az osztály tevékenységét alapvetően meghatározza az ORFK Vezetőjének 3/1998. sz. utasításában kiadott "a közlekedési balesetek és a közlekedés körében elkövetett bűncselekmények esetén követhető rendőri eljárás szabályzata". Ennek értelmében minden sérüléssel járó közlekedési baleset helyszínelését a közlekedési szervek hatáskörébe utalta.

A sérüléssel járó balesetek megoszlása az alábbiak szerint alakult:

	2007. év	2008. év	2009. év
Esetszám összesen:	152	162	143
Halálos	13	6	5
Súlyos	34	45	43
Könnyű	105	111	95

2009. évben az előző évhez viszonyítva a sérüléssel járó balesetek száma 12 % - al csökkent. 2008. évhez viszonyítva ezen belül a halálos balesetek száma 17 %-al , a súlyos sérüléssel járó balesetek száma 4 %-kal, végül a könnyű sérüléssel járó balesetek száma 14 %-kal csökkent, ami mindenképpen pozitív eredményként számolható el. A halálos kimenetelű közlekedési baleset közül egy sem volt olyan, ahol több személy vesztette volna életét. A 143 személyi sérüléssel járó baleset során 5 fő elhalálozott, 47

fő súlyos, nyolc napon túl gyógyuló, 145 fő könnyebb, nyolc napon belül gyógyuló sérüléseket szenvedett.

A halálos balesetek vizsgálata során megállapítást nyert, hogy a legtöbb esetben az elhaltak szabályszegő magatartása nagymértékben közrehatott a balesetek bekövetkezésében. A halálos balesetek bekövetkezésénél előidéző okként az ittas járművezetés, a figyelmetlen vezetés, valamint a járművek előzésére vonatkozó szabályok megszegése szerepelt. A személyi sérüléssel járó baleseteket vizsgálva megállapítható, hogy a gépkocsiban tartózkodók egy része nem használta a biztonsági övet, ami a baleset kimenetelét, a sérülések súlyosságát csökkenthette volna.

Ittas volt az okozó az elmúlt években az alábbi megoszlás szerint:

	2007	2008	2009
Ittas volt az okozó:	28	21	31
Halálos	1	0	1
Súlyos	5	7	8
könnyű	22	14	22

A viszonyszámokat tekintve elmondható, hogy nőtt az ittas okozók száma, azon belül a kerékpárosok, gyalogosok aránya, amely a jövőbeni közlekedésrendészeti feladatokat is meghatározza. A személyi sérüléssel járó baleset okozók közül 2008. és 2009. évben is 18 fő volt külföldi állampolgár, amely az összes (143) sérüléssel járó baleset okozók 13 %-át képezi. A megyében 2009. évben külföldi személy által okozott 53 sérüléssel járó baleset 34 %-a a Mátészalka Rendőrkapitányság illetékességi területén következett be. Ennek egyik fő oka az, hogy a kapitányság illetékességi területén áthaladó 49. sz. és 471. sz. főútvonalakon jelentős mértékű a külföldi-tranzit árutazók száma.

Ezen ügyek feldolgozása mindig soron kívül történik különös tekintettel közlekedési bűncselekmény megalapozott gyanúja esetén. A büntetőeljárás lefolytatása bíróság elé állítással, vagy biztosíték letétbe helyezésével történik.

A baleset okozók megoszlása:

	2007	2008	2009
személygépkocsi	98	109	88
tehergépkocsi	15	12	13
motorkerékpár	6	2	4
kerékpáros	17	16	14
smkp.	5	5	7
autóbusz	0	0	1
egyéb jármű	3	4	5
gyalogos	8	14	11

A balesetet okozókat figyelemmel kísérve, továbbra is a személygépkocsi vezetőik vannak legnagyobb számban, bár az előző évhez képest a számuk 21-el csökkent. Őket az előző évek eredményeinek megfelelően a kerékpárosok követik, számuk 2-vel csökkent. Ezt követően az okozók részarányának csökkenő sorrendjében a tehergépkocsi okozók következnek, melynek esetszáma 1-el nőtt. A gyalogos okozók száma 3-mal csökkent, majd a segédmotorkerékpáros, valamint a motorkerékpáros okozók következnek, melyek száma 2-2 esetszámmal nőtt. Az autóbusz-vezető és a az egyéb jármű okozók száma 1-1 esetszámmal nőtt, amely az előző évihez képest lényeges eltérést nem mutat. Figyelemre méltó azonban, hogy a személygépkocsi okozók arányszáma nagymértékben csökkent.

A korábbi években tapasztaltak alapján, ahol a 49. sz. főút mentén található településeken átadásra kerültek új kerékpárutak, ott nagy mértékben csökkent a kerékpáros balesetek száma. A baleset megelőzés szempontjából tehát további jelentős mértékű esetszám csökkenést eredményezne a Mátészalkát a környező településekkel, valamint ezen falvakat egymással is összekötő kerékpárút hálózat fejlesztése, kiépítése. Tudomásunk szerint több környező település szintén szorgalmazza ezt az elképzelést. A települések önkormányzatai részéről folyamatos az igény, ennek érdekében az év során több település is kezdeményezte kerékpárutak kiépítését. 2009. évben megkezdődtek a munkálatok a Mátészalka Ipari úttól Nyírcsaholy településig húzódó kerékpárút kiépítésénél.

A baleseti okok megoszlása az alábbiak szerint alakult:

	2007	2008	2009
Gyorshajtás	51	39	40
Előzés	6	9	10
Kanyarodás	19	20	21
elsőbbbségi jog	26	35	18
követési távolság	5	5	9
műszaki hiba	1	0	1
gyalogos hiba	7	12	10
Figyelmetlenség	19	26	18
egyéb ok	18	16	16

A baleseti okokat elemezve látható, hogy a korábbi évekhez hasonlóan az élen a gyorsajtás van, amelyen belül a „relatív gyorsajtások” száma jelentős.

A sérüléssel balesetek számát tekintve baleseti okként a gyorsajtás 28 %, a kanyarodás 15%, a figyelmetlenség 13 %, az elsőbbbségi jog 12 %, egyéb ok 11 %, a gyalogos hiba 7 %, az előzés 7 %, a követési távolság be nem tartása 6 %, műszaki hiba 1 % értékben szerepel.

Arányszámot tekintve a gyorsajtás, mint balesetet előidéző ok számottevő csökkentése a közterületi jelenlét fokozása által előzhető meg. A jövőben ezen a baleseti okon hatékonyabban tovább lehet javítani az osztály által illetékességi területünkön 2010. évtől kapitányságunk által folyamatosan működtetett FÁMA III. típusú lézeres sebességmérő készülék üzemidejének növelésével.

Az állandó használatú sebességmérő készülék megléte mindenképpen indokolt a Mátészalka Rendőrkapitányság illetékességi területén húzódó közúthálózatot, a nemzetközi gépjárműforgalmat tekintve. Szembetűnő viszont, hogy a figyelmetlenségből, elsőbbbségi jog, valamint a követési távolság be nem tartása miatt bekövetkezett sérüléssel balesetek arányszáma csökkent. Műszaki hiba miatt 2009. évben 1 esetben történt közúti közlekedési baleset.

A balesetek megoszlása napszakonként:

	2007	2008	2009
Reggel (4 - 7 óra)	6	7	7
Délelőtt (7-12 óra)	44	47	28
Délután (12-18 óra)	56	62	65
Este (18-22 óra)	33	34	26
Éjszaka (22-04 óra)	13	12	17

Százalékos arányt tekintve a 2009. évben bekövetkezett sérüléssel járó balesetek 5 %-a reggel, 20 %-a délelőtt, 45 %-a délután, 18 %-a este, s 12 %-a éjszaka következett be. Az időszakokat elemezve a korábbi évekhez hasonlóan a délutáni órákban történik a legtöbb baleset. Jelentős még a délelőtt és az esti órákban bekövetkezett balesetek száma.

Számottevő változás az arányszámokat tekintve délelőtt 9%-os csökkenés, délután 7 %-os növekedés tapasztalható az előző évhez viszonyítva. Ezen adatok a közterületi szolgálati idő és feladat beosztását mindenképpen meghatározzák.

A balesetek, közlekedési bűncselekmények, események bekövetkezésének területi megoszlása a következők szerint alakult:

	2007. év	2008. év	2009. év
Mátészalka	137	105	98

A sérüléssel járó balesetet okozó megoszlása lakóhely szerint:

Helységneve	Balesetek száma	Okozó helyi lakos	Okozó nem helyi lakos vagy ismeretlen
Mátészalka	31	15	16

A helyszínelő rendőri munkájának színvonalát segíti a rendszeresített helyszínelői táskák, technikai táskák, fényképezőgép, valamint 2009. évben rendszeresített PDA készülék. A további technikai eszközök szintén elősegítik az osztály közterületi jelenlétének hatékonyságát, például a rendelkezésünkre álló FÁMA III. sebességmérő készülék megléte.

2009. évben a közterületen való jelenlét megnövelése érdekében szolgálatsszervezés, és feladat meghatározás eredményeképpen megváltozott a közterületen és nem közterületen teljesített szolgálati idő aránya.

2008. évben a közlekedési állomány 731 fővel 6799 órában teljesített közterületi szolgálatot, míg nem közterületi szolgálatot 712 fővel 6525 órában látott el. 2009. évben a közlekedési állomány 1277 fővel 12528 órában teljesített közterületi szolgálatot, míg nem közterületi szolgálatot 540 fővel 5272 órában látott el.

A baleset-megelőzési tevékenységet értékelve kiemelkedő, hogy a "Kerékpáros Iskola Kupa" c. vetélkedő sorozaton a kapitányság illetékességi területéről indulók kiemelkedően szerepelnek.

Az ORFK Rendészeti Főigazgatójának 25597/2008 számú feladattervében 2008.09.01. naptól meghirdetésre került „Az iskola rendőre” program, amely alapvetően az általános iskolai oktatásra épül. A program elősegíti a rendőrség által a gyermekek felé irányuló baleset és bűnmegelőzési tevékenységet.

2009. év májusában a Képes Géza Általános Iskolában megrendezésre került 20 általános iskola csapatainak részvételével az ún. „Sporttal az iskolai erőszak ellen” nevű program, amelyen az iskola rendőre tevékenyen részt vállalt. A programok során többek között közlekedési, kerékpáros ismeretek, kerékpáros ügyességi verseny került megrendezésre, valamint az iskolai erőszak elleni program keretében kiállításra kerültek az iskola épületében a gyerekek által ezen témakörben meghirdetett rajz - fotó- és novellapályázat során benyújtott jelentős számú művek is.

Az elkövetkező időszakban kiemelt feladat lesz továbbra is az osztály számára, hogy az eddiginél is nagyobb hangsúlyt fektessünk a gyerekek helyes közlekedésre nevelésére a pedagógusok bevonásával. A megelőzési tevékenységet a gépjárművezető-képző iskolák, illetve a sajtó felé terjesztettük ki. A helyi médiumokat folyamatosan tájékoztatjuk az aktuális baleseti statisztikáról is. Ezen túlmenően rendszeresen tartunk előadásokat a Volán és a Tűzoltóság gépkocsivezetőinek is. Az általános és középiskolákban nemcsak a diákoknak hanem a szülői értekezleteken is tartunk ilyen jellegű előadásokat. Iskolai időszakban a szolgálatos rendőrök tevékenységüket úgy fejtik ki, hogy munkájukkal elősegítik a reggeli forgalmat a szabálytalankodók kiszűrésével együtt.

2009.10.06. nap a Mátészalka Széchenyi István Általános Iskola tanulóival és pedagógusaival, valamint a Generali Biztosító Társaság munkatársaival bevonásával megrendezésre került az „Alma – Citrom” közlekedésbiztonsági, balesetmegelőzési akció, melyet az iskolások nagy örömmel fogadtak és lakosság felől is pozitív visszajelzést kaptunk.

Elemezve a területünkön kialakult és bekövetkezett balesetek útszakaszonkénti megoszlását a balesetek számának csökkentése érdekében folyamatos a kapcsolattartás a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Közútkezelővel, az önkormányzatokkal. Munkánk során továbbá a Nemzeti Közlekedési Hatósággal is több esetben együttműködve hajtottunk végre közlekedési ellenőrzéseket, s helyszínbejárásokat amelyek során kölcsönös tapasztalatcserére is sor került.

V. IGAZGATÁSRENDESZETI TEVÉKENYSÉG

Szabálysértési szakterület

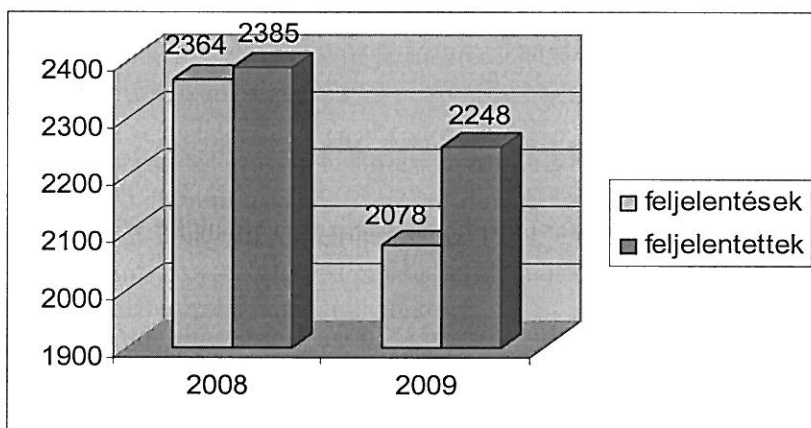
Az Igazgatásrendészeti Alosztály fő tevékenységi köre a rendőrség hatáskörébe tartozó szabálysértési feljelentések elbírálása és az eljárás alá vont személyek felelősségre vonása. Emellett a személy- és vagyonvédelem területén a személy- és vagyonőri igazolványok, tevékenységi engedélyek kiadása, a fegyvertartási és fegyver megszerzési engedélyek kiadása, a fegyverek tárolási körülményeinek ellenőrzése.

A közlekedési igazgatási feladatok közül a figyelmeztető jelzések engedélyezésével kapcsolatos feladatok képezik az alosztály tevékenységét.

Hatóságunkhoz érkezett szabálysértési feljelentések zöme a Mátészalkai Rendőrkapitányság közrendvédelmi állományától, valamint a kapitányságunk területén lévő Csenger és Nagyecsed Rendőrőrs állományától érkezett. A feljelentések elbírálása az 1999. évi LXIX. törvény alapján történik. A törvény rendelkezése szerint a szabálysértési eljárás lefolytatására általános szabályként az eljárás alá vont lakóhelye szerinti szabálysértési hatóság illetékes.

A szabálysértési feljelentések száma 12.098 %-kal 2364-ről 2078-ra csökkent, a feljelentett személyek száma 5.74 %-kal, 2385-ről 2248-re csökkent. A statisztikai adatok azt mutatják, hogy hosszú évek óta először tapasztalható csökkenés a szabálysértési eljárások és a feljelentett személyek számában.

A szabálysértési eljárások csökkenésének egyik magyarázata az, hogy 2009. augusztus 01-től a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. tv. 20. §. (1) bekezdés k.) pontja a biztonsági öv használatának elmulasztása, a gyermekbiztonsági rendszer használatának elmulasztása, a bukósisak használatának elmulasztása, valamint a vezetés közben kézben tartott mobiltelefon használatára vonatkozó szabályok megsértése esetére közigazgatási bírság kiszabását írja előre.

Az eljárást lezáró érdemi határozatot a törvényi rendelkezések megtartása mellett nagyrészt tárgyalás tartása nélkül hozzuk, amely az ügyek gyorsabb érdemi lezárását jelenti. Tárgyalás tartására fiatalkorú eljárás alá vont személyek esetében kerül sor, amennyiben az elkövetett szabálysértés súlya alapján önálló intézkedésként járművezetéstől eltiltás kerül kiszabásra.

A 2078 db iktatott szabálysértési feljelentésben összesen 3840 db szabálysértés elkövetése miatt indult meg a szabálysértési eljárás. Ebből 3687 db közlekedési szabálysértést, míg 86 db közrend és közbiztonság elleni szabálysértést követtek el.

A közlekedési szabálysértéseken belül 12.72 %, 469 db kiemelt közlekedési szabálysértés elkövetése miatt folytattunk eljárást.

Figyelmeztetést a fiatalkorúak által elkövetett szabálysértésekre, valamint azokra az esetekre alkalmazzuk, amikor az eljárás alá vont személy érvénytelen hatósági engedéllyel közlekedik, de a rendőri intézkedés és a lejárati dátuma között viszonylag rövid idő telik el.

Ugyanezen szempontok alapján szintén figyelmeztetés kiszabására kerül sor abban az esetben, ha a vezetői engedély orvosi érvényessége is rövid ideje járt le. 163 esetben alkalmaztuk a figyelmeztetést. 2009. évben összesen 150 fővel szemben alkalmaztunk figyelmeztetést, amely az elmarasztalt személyek számának 7.49 %-a.

Szabálysértés elkövetése miatt 2009-ben összesen 35.505.000 Ft. pénzbírságot szabtuk ki, az egy főre eső bírság átlaga 19.412 Ft. Az egy főre kiszabott bírságátlag közlekedési szabálysértések esetében 23.400 forintról 19.205 forintra csökkent, a közrend és közbiztonság elleni szabálysértések esetében pedig 28.230 forintról 28.881 forintra emelkedett. Kisebb, 10.55 %-os mértékű növekedés tapasztalható a kiemelt közlekedési szabálysértések esetében (32.467 Ft-ról 35.892 Ft-ra).

A kiemelt közlekedésrendészeti szabálysértések többségét az engedély nélküli vezetés alkotja 252 fővel, majd pedig a közúti közlekedés rendjének megzavarása következik 56 fővel.

Az ittas vezetés szabálysértések száma az előző évihez képest 20 %-kal csökkent (2008-ban 60, 2009-ben 48), a járművezetéstől eltiltások száma 11.67 %-kal, 317-ről 280-ra csökkent.

A kisebb súlyú közlekedésrendészeti szabálysértések döntő többségét a közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése szabálysértések (1546 fő) miatt indult eljárások teszik ki, 242 esetben érvényes gépjármű-felelősségbiztosítási szerződés nélküli közlekedés, 224 esetben érvénytelen hatósági engedéllyel vagy jelzéssel való közlekedés, 360 személlyel szemben pedig közúti közlekedési igazgatási szabályok megsértése szabálysértés elkövetése miatt folytattunk szabálysértési eljárást.

A közrend és közbiztonság elleni szabálysértést elkövetők száma az előző évi 36 főről 92 %-kal, 69 főre emelkedett. A közbiztonságra különösen veszélyes eszközzel kapcsolatos szabálysértést elkövetők száma ez előző évihez képest közel azonos maradt, 2008-ban 25 fő, 2009-ben 26 fő, jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértés miatt 17 fővel szemben folytattunk eljárást.

2009-ben 1 fővel szemben folytattunk szabálysértési eljárást felosztatott társadalmi szervezet tevékenységében való részvétel szabálysértés elkövetése miatt, amely a jogerősen felosztatott Magyar Gárda tevékenységével függött össze. Az eljárás alá vont személy kifogással élt a határozatunk ellen, melyben a Mátészalkai Városi Bíróság még nem hozott döntést.

A benyújtott kifogások száma tovább csökkent, 226-ról 110-re, ami annak köszönhető, hogy az eljárások során az elkövetett cselekmény súlyához igazodva a pénzbírságok reálisan lettek kiszabva. A benyújtott kifogások 85.46 %-át a bírósághoz terjesztettük fel, a többit saját hatáskörben bíráltuk el. A kifogások tartalmilag a kiszabott szankciók enyhítésére vagy törlésére irányultak, törvényességi kifogás nem érkezett.

Legtöbb esetben a pénzbírságot mérsékeljük azt követően, hogy az ügyfél a kifogása mellé különböző iratokkal támasztotta alá benyújtott, általában pénzbírság csökkentésére irányuló kérelmét. A bíróság a felterjesztett kifogások egy részét - amelyek általában járművezetéstől eltiltás mellőzésére vonatkozott -, az eljárás alá vont személy javára megváltoztatja.

A változatlan jogszabályi lehetőségek a végrehajtási eljárást még mindig nehézkessé és időigényessé teszik. A meg nem fizetett bírságok végrehajtásában az adók módjára történő behajtás továbbra is a

legtöbbet alkalmazott módszer, bár itt tapasztalható az illetékes önkormányzatok nem segítő jellegű tevékenysége (pl. elhúzódozó végrehajtási eljárás behajtás esetén).

A már jogerőssé vált bírságok kb. 22 %-a került önkéntes befizetésre. A fennmaradó esetekben a végrehajtási eljárást szükségszerűen meg kell indítani, ami a határozat jogerőre emelkedésétől számított 2 évig tart. A jogerőssé vált pénzbírság jelentős része a végrehajtási eljárás során behajtásra kerül. A közérdekű munka lehetősége még eredményesebbé tehetné a jogerőssé vált pénzbírságok behajtását, mivel az ügyfelek vállalnák a közérdekű munka elvégzését, de erre csak nagyon kevés településen van lehetőség.

Azt tapasztaljuk, hogy egyre több eljárás alá vont személy nyújt be a kiszabott szabálysértési pénzbírság részletekben történő teljesítésére kérelmet. Elsősorban a család szűkös anyagi helyzetére hivatkoznak a kérelmezők.

2008. július 01-től a kiszabott és meg nem fizetett pénzbírság elzárásra történő átváltoztatásáról tárgyalás tartásával kell a bíróságnak dönteni, mely többletterhet jelent ugyan a bíróságok számára, azonban ezen szabályozás a tapasztalatok szerint azt eredményezte, hogy mivel a bíróság idézi az eljárás alá vont személyt, az még a tárgyalás tartása előtt befizeti a részére kiszabott szabálysértési bírságot.

Törvényességi felügyeletet a Mátészalkai Városi Ügyészség látja el, tudomásul vesszük az ügyészség által megállapított óvásokat, felszólalásokat, jelzéseket, amelyekre 30 esetben került sor.

Meg kell azt jegyezni azonban, hogy a határozat jogerőre emelkedését követően érkezett és megalapozottnak ítélt kifogások esetén a szabálysértési előadó a törvény erejénél fogva nem tehet mást, mint az ügyészségnél kezdeményezi a törvényességi felügyeleti eljárást.

Az ügyészség óvás formájában bírálja el a kifogásban foglaltakat. Ezekre törvényes határidőn belül az intézkedéseket minden esetben megtesszük.

A szabálysértési hatóság feladata továbbá a bíróság hatáskörébe tartozó szabálysértések esetén a meg nem fizetett pénzbírság elzárásra történő átváltoztatását követően az elzárás végrehajtása, melyre 2009. évben 42 esetben került sor.

149 db megkeresést teljesítettünk, melyben szabálysértési priusz kérésére 88 esetben, meghallgatás kérésére 59 esetben került sor, két esetben teljesítettünk egyéb megkeresést.

Közigazgatási hatósági eljárás

2009. augusztus 01-től a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. tv. 20. §. (1) bekezdés k.) pontja a biztonsági öv használatának elmulasztása, a gyermekbiztonsági rendszer használatának elmulasztása, a bukósisak használatának elmulasztása, valamint a vezetés közben kézben tartott mobiltelefon használatára vonatkozó szabályok megsértése esetére közigazgatási bírság kiszabását írja előre, mely szabályszegések esetén a kiszabható bírság összegét a 156/2009. (VII. 29.) Korm. rendelet határozza meg, ezen szabályszegések esetén szabálysértési eljárás nem folytatható, helyszíni bírság és figyelmeztetés alkalmazásának nincs helye. Ezen szabályszegések esetén az eljárás lefolytatására az elkövetés helye szerinti rendőrkapitányság az illetékes.

Ezekben a szabályszegésekben – amennyiben helyszíni határozathozatalra nem kerül sor - az igazgatásrendészeti alosztály hozza meg első fokon az érdemi határozatot, az eljárásra a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

Hatóságunk 2009. augusztus 01. és 2009. december 31. között 113 db közigazgatási eljárást indított és összesen 1.526.000 Ft. bírságot szabott ki, melyből önkéntes befizetés alapján 565.000 Ft-ot fizettek be.

A közigazgatási bírságot meg nem fizetése esetén az adók módjára végrehajtás szabályai szerint kell behajtani, 27 esetben rendeltük el a bírság végrehajtását.

Fegyver, engedélyügy

Az igazgatásrendészeti alosztály végzi a sportvadász és szolgálati célú sörétes, golyós vadászfegyverek, az önvédelmi és szolgálati célú gáz- és riasztó fegyverek, a sport célú lőfegyverek és a lőterek engedélyezésével kapcsolatos rendőrhatalósági feladatokat.

Az engedélyezési eljárások során az tapasztalható, hogy többségében a vadászati célú fegyverek tartására kértek engedélyt.

A területünkön 16 területtel rendelkező vadásztársaság található. A vadásztársaságok társas vadászatainak ellenőrzését szintén az igazgatásrendészeti alosztály végzi. Az ellenőrzéseket a megyében és országosan is előforduló vadászbalesetek indokolják.

2009. évben 18 alkalommal került sor ellenőrzés megtartására, melynek során 1 alkalommal a fegyvertartási engedély visszavonására került sor, mivel a társas vadászaton résztvevő 1 fő vadász, nem tartotta magánál a jogszabályban előírt okmányok mindegyikét. Ezen kívül szabálytalanságot nem észleltünk, a vadászatok a jogszabályi előírások betartásával kerültek megtartásra.

Az ellenőrzések tapasztalata azt mutatja, hogy a vadászok a rájuk vonatkozó előírásokat betartják érzékelve azt, hogy ezek az ellenőrzések inkább segítő szándékúak.

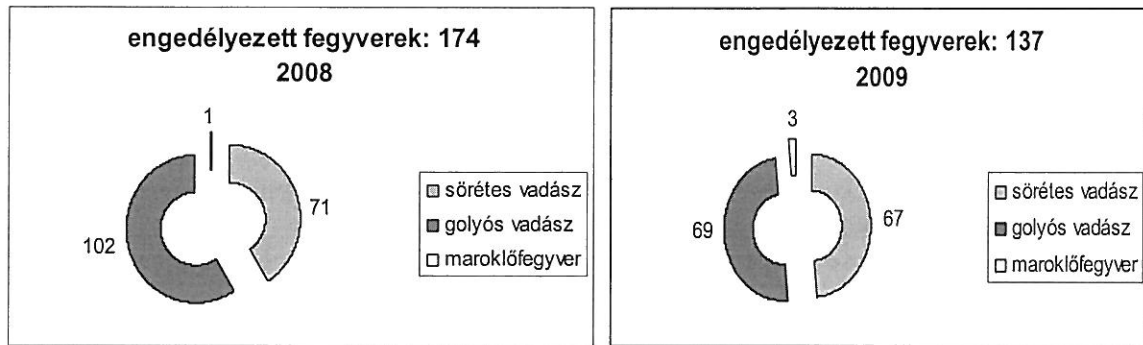
Engedélyezett fegyverek megoszlása

Az alábbi diagramm azt mutatja, hogy 2009. évben hány darab fegyver megszerzési engedély iránt nyújtottak be hatóságunkhoz kérelmet:

2009-ben 134 természetes és 3 jogi személy adott be fegyvermegszerzési engedélyre kérelmet. A természetes személyek közül 133 vadászati célra, 1 szolgálati célra, míg a jogi személyeknél 3 db sport célra került kiadásra.

Az engedélyezett fegyverek között 67 db sörétes, 69 db golyós vadászfegyver, valamint 3 db marok lőfegyver megszerzésére adtunk ki engedélyt.

2009. évben 59 gáz- riasztó fegyver viselési engedély iránti kérelmet engedélyezett hatóságunk, 5 kérelmet jogszabályi feltételek hiánya miatt elutasítottunk.

Illetékességi területünkön egy engedélyezett lőter található, amelyen maroklőfegyverrel és muzeális fegyverrel és 0.22 kaliberű puskával történő lövészetek (pontlövészet, fém sziluett és szituációs IPSC lövészet) folytatására adtunk engedélyt.

A lőteret 2009-ban saját kezdeményezésre önállóan 3 alkalommal ellenőriztük. Az ellenőrzés során hiányosságot nem tapasztaltunk, a biztonsági előírásokat betartva folytatták a lövészeteket.

2009-ban a Damjanich János Lövészklub részére engedélyeztük a fekete lőporos fegyverekkel lövészet tartására, valamint lőpor és csappantyú tárolását.

Illetékességi területünkön 1 db fegyverbolt működik, amelynek a működését 2009. évben 2 alkalommal saját hatáskörben ellenőriztünk. Az ellenőrzések során szabálytalanságot nem tapasztaltunk.

A Mátészalka Mezőgazdasági Szakképző és Szakiskola részére engedélyezett fegyverek tárolási feltételeit saját kezdeményezésre 1 alkalommal ellenőriztük.

Személy- és vagyonvédelem

2009-ban 156 db személy- és vagyonőri igazolvány, 8 vagyonőri igazolványkérelem elutasításra került a jogszabályban meghatározott feltételek hiánya miatt.

Az engedélyezési eljárás során fokozott figyelmet fordítunk a jogszabályban előírt feltételek meglétére.

Ez évben 3 db személy- és vagyonőri tevékenységi engedély iránti kérelmet nyújtottak be, 4 db tevékenységi engedélyt vontunk vissza a vállalkozás befejezése miatt, így 2009-ban 43 személy- és vagyonőri, valamint magánnyomozói tevékenységet végzőt tartottunk nyilván.

A személy- és vagyonőri tevékenységet végzők ellenőrzését a közrendvédelmi állomány végzi, 2009-ban 74 igazolvánnyal rendelkezőt, valamint 14 tevékenységi engedéllyel rendelkezőt ellenőrzött, melynek kapcsán 3 figyelmeztetést alkalmazott.

A Személy- és Vagyonvédelmi Kamara határozata alapján 38 db személy- és vagyonőri igazolvány visszavonására került sor kamarai tagsági viszony díj nem fizetése miatt.

2009. július 01-től módosult a személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól szóló 2005. évi CXXXIII. Tv., amely előírja az igazolvány és tevékenységi engedéllyel rendelkezők esetében, hogy évente 1 alkalommal ellenőrizni kell a jogszabályi feltételek meglétét.

Az ellenőrzés eredményeként 22 személytől – mivel az igazolvány kiadásának jogszabályban meghatározott feltételei vele szemben nem állnak fenn – az igazolványt vissza kell vonni.

Pirotechnika

A tárgyidőszakban a játékos pirotechnikai termékek forgalmazásával kapcsolatosan 2009-ben bejelentés nem érkezett, 7 alkalommal tartottunk ellenőrzést.

Illetékességi területünkön 4 helyen került sor II-es és III-as kategóriába tartozó pirotechnikai termékek forgalmazására.

Közlekedésigazgatás

2001. január 01-től a rendőrség hatáskörében mindössze a figyelmeztető jelzés engedélyezése maradt, mely engedélyezési eljárásra 2009-ban 2 alkalommal került sor, a jelzés felszerelését engedélyeztük.

VI. ÖSSZEGZÉS

Az eredményességi mutatókat és a 2009. évi tevékenységet tekintve elmondható, hogy a Mátészalkai Rendőrkapitányság az alkotmányban illetve a rendőrségi törvényben meghatározott feladatait teljesítette, így Mátészalka biztonságos város mind bűnügyi, mind közbiztonsági és közlekedési szempontból.

Az állampolgárok biztonságának fokozása érdekében törekedtünk a rendelkezésre álló erőforrások hatékony felhasználására.

Az elkövetkező időszakban továbbra is törekszünk az állampolgárok szubjektív és objektív biztonságérzetének megőrzésére, illetve fokozására.

Mátészalka, 2010. május 03.

Dr. Szabó Sándor r. ezredes
rendőrségi főtanácsos
kapitányságvezető

Határozat-tervezet

MÁTÉSZALKA VÁROS KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK

/2010. (..) Kt. számú

H A T Á R O Z A T A

**a Mátészalka város közrend-közbiztonsági helyzetéről szóló
beszámoló elfogadásáról**

A Képviselő-testület

a Mátészalkai Rendőrkapitányságnak a Mátészalka város közrend-közbiztonsági helyzetéről szóló beszámolóját **e l f o g a d j a.**

Mátészalka, 2010. május

Szabó István
polgármester

Dr. Takács Csaba
jegyző

VÉLEMÉNYLAP AZ ELŐTERJESZTÉSEKHEZ

ELŐTERJESZTÉS CÍME, TÉMÁJA, IKTATÓSZÁMA: 283-1/2010.
 Beszámoló Mátészalka város közrend-közbiztonsági helyzetéről

Előterjesztés készítéséért felelős(ök): Dr. Hadi Éva, Dr. Szabó Sándor r. ezredes, kapitányságvezető

Előterjesztés véleményezése:

NÉV:	VÉLEMÉNY, MEGJEGYZÉS:
NÉV:	VÉLEMÉNY, MEGJEGYZÉS:
NÉV:	VÉLEMÉNY, MEGJEGYZÉS:
NÉV:	VÉLEMÉNY, MEGJEGYZÉS:
NÉV:	VÉLEMÉNY, MEGJEGYZÉS:
NÉV:	VÉLEMÉNY, MEGJEGYZÉS:
NÉV:	VÉLEMÉNY, MEGJEGYZÉS:
NÉV:	VÉLEMÉNY, MEGJEGYZÉS:
Előterjesztést ellenőrizte:	Előterjesztést jóváhagyta:
Ellenőrzés időpontja: 2010.05.07.	2010.05.07.